

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 23 (3038) 2008 JUNE - BIRŽELIS 10 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Ar daugiau to nebebus?

Vėl renkamės į minėjimus, į šventoves. Meldžiamės už ištremtuosius – mirusius ir išlikusius. Jaunimas žygiuoja Sibire, ieško kapų, kur ilsisi nukankinti tremtiniai iš Lietuvos.

ŠAUTUVŲ buožėmis “vyresnieji broliai” grūdo į gyvulinčius vagonus verkiančias moteris, klykiančius vaikus... “savanoriškai” prie Stalino imperijos prisijungusius, kad patirtų komunizmo sukurtą lygybę... Aukščiausio cinizmo pavyzdys, o klausimas įamžinamas – už ką? Klausė 1941 m. birželio 14 d. iš namų išvaromi ūkininkai, darbščiausi žmonės, savo darbu ir prakaitu kūrę sau gyvenimą, vežami į geležinkelį stotis be teismo, be jokios kaltės įrodymų pasmerkti nežinia. Už ką? – nežinojo nė ginkluoti sargybieniai, nei ešelonų palydovai. Už ką? – klausimas kaip klaidus šešėlis per dešimtmečius lydėjo visus lietuvius ir visur. Už ką? – niekas nė šiandien nesugeba ar nenori tiesiai paaiškinti ir trėmimus aiškiau, teisingiau motyvuoti, nors netolimosios praeities tyrinėtojų netrūksta. Baimė įžeisti skriaudėjų palikuonis ne vienam užčiaupia lūpas. Politika svarbiau už tiesą. Geriausia paniurnėti: taip reikėjo, tokie laikai buvo, karas, Stalinas, ką tremti sąrašai rodė – nusikaltėlių kaip nebūta. Va, trėmimo priežasčių ieškojimas – tai jau kone nusikaltimas. Nors vieną ne tokią pavardę beieškodamas ištarsi – būk pasiruošęs būti apkaltintas kaip neapykantos skleidėjas, šališkas istorinių įvykių vertintojas, nemokša, o gal ir fašistas... Mat karą laimėjo tie, apie kuriuos kaip apie romėnų mirusius – arba gerai, arba nieko. Tartum dar ne laikas tarti tiesos žodžio. Reikia palaukti, kol didžiųjų galiūnų rankose nustos žvangėję ginklai, kalbantys už visus ir visomis pasaulio kalbomis. Mums belieka gedulas ir viltis, malda ir apmąstymai. O sunkiai silpstantis skausmas niekada neleis užmiršti nekaltiems žmonėms padarytų skriaudų, niekšams per tai užsimojus iškilti į garbę ir materialinę gerovę.

APMĄSTYMAI kaip granito akmenys – ne tiek paminklui už žuvusius statyti, kiek tvirtesniai savo gimtosios šalies rūmui, kuriame nebebūtų nei išdavikų, nei broliųdužių. Nes “komunistų ir jų šalininkų bendradarbiavimas su okupantais – vienas skausmingiausių ir gėdingiausių Lietuvos istorijos puslapių” (Vyt. Tininis – *Sovietinė Lietuva ir jos veikėjai*). Tėn pat – truputį statistikos. 1940 m. liepos 11-12 dienomis suimta apie 200 Lietuvos politinių partijų veikėjų. 1941 m. birželio 14-18 dienomis įvyko pirmasis masinis Lietuvos gyventojų trėmimas į šiaurę ir į Sibirą – ištremtas 16,261 žmogus. Didžiausias trėmimas įvyko 1948-1957 metų laikotarpiu – ištremta 108,362 žmonės. Istoriko A. Anušausko apskaičiavimu, 1941-1952 m. tremtyje mirė 19,000 žmonių, iš jų 6500 vaikų. 1959 m. Antano Sniečkaus informacijoje nurodyta, kad iš Lietuvos buvo ištremta apie 200,000 žmonių; nukentėjo Lietuvoje apie 300,000, iš kurių 65,000 žuvo. Skaičiai visų žiniai. Iš tikrųjų kentėjo visa tauta, išskyrus net ir ne tiek komunistų partijos narius, kiek sugebėjusius laiku pajusti besikeičiančius vėjus Maskvoje ir spėjusius į tai atitinkamai reaguoti, jeigu įtemptą taikstymąsi nelaikytume kančia. Taigi, prisimena mi, aprašomi sunkmečiai, šimtai neteisysbių ir jose klampojančių bei skęstančių žmonių. Baisiausiųjų dienų paminėjimai tampa duriančiais ženklais, kad nepamirštume tikrovės, kad laiko dulkės neapneštų sunkiai gyjančių žaizdų. Ir kiekvieną kartą, kai tas siaubas prieš akis atsistoja, rodos, būtina paklausti, ar daugiau to niekada nebebus? Tyla. Kas drįstų atsakyti, kai įtūžiai skriausti silpnesnius jokiais įstatymais nesulaikomi. O tada visos santvarkos supanašėja, žmogui palikdamos amžinąjį gėrio ieškojimą. ČS

Tremtinys Sibiro taigose

Dail. Jurgis Juodis

Valstybė – netikra, ar – su netikrumais?

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Tęsinys iš 22 nr.

Pilietinė visuomenė ar liaudis?

Sovietų Sąjungoje pilietinės visuomenės nebuvo: buvo “sovetskij narod”, – sovietinė liaudis, “litovskij narod” – lietuviška liaudis. Todėl tą imperinę valstybę sudarė ne pilietinė visuomenė, o jos valdžia. Ir ta valstybė su Kovo 11-ąja pradėjo griūti, gi liaudis griūčiai nesipriešino, neišėjo į gatves, nestojo valdžioje sukoncentruotos valstybės ginti, jos išsaugoti. Būčiau neteisis jei tvirtinčiau, kad sovietinei liaudžiai prilygo lietuviška liaudis. Pirmoji Lietuvos res-

publika pilietinės visuomenės nespėjo suformuoti, tačiau pilietį išugdė. Raudonajam tvanui užplūdus, pilietinė visuomenė formavosi miškuose, partizanų žeminėse.

Reikia pripažinti, kad pilietiško didžiajai tautos daliai užteko išeiti į Baltijos kelią ir patvirtinti laisvės siekį, jo užteko atgavus nepriklausomybę, kai reikėjo ginti seimą, kitus svarbius valstybės objektus. Neabejoju, jei būtų smurtu atimta nepriklausomybė, pilietinis pasipriešinimas būtų apėmęs visą šalį.

Itin atsakingais tautai ir valstybei momentais visuomenė pilietiskumą parodo, gaila, kad mūsų kasdienybėje jo netrūksta.

Ar tikri rinkimai?

Demokratinį valdymą numato demokratiškai, išreiškiantys piliečių daugumos valią, rinkimai. Valia gali būti gera, bloga, bet gali jos visai nebūti. Valią gali reikšti tik veiksnus, sąmoningas pilietis, nes valia grindžiama analize, lyginimu, vertinimu. Jei valstybės gyventojas tik formalus pilietis, jei jis nesusipažinęs su pagrindiniu valstybės įstatymu (konstitucija), kurį labai retas rankose laikė, jei jis nėra išsąmoninęs savo teisių, pareigų ir atsakomybės, jei jam neaiškūs renkamųjų vertinimo kriterijai, jis gali reikšti tik emocijas, o ne valią, baluoti emocijų pagrindu.

Nukelta į 10-tą psl.

Šiame numeryje

Majoras Vytautas Bulvičius – 2,5 psl.

Pilietybės klausimu – 3,4 psl.

Karaliaučiaus problema dar neišspręsta – 4 psl.

Iškilmė lietuvių tautinėse kapinėse Čikagoje – 6 psl.

Solistės A. Kardelienės dainininkų konkursas – 9 psl.

Prelomčiškės savanoriai – 10 psl.

Sportuoja tėtis – sportuoja visa šeima – 12 psl.

Močiutė antrojo pasaulinio karo metais – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Agreement No. 40012376.
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.

Amerikos lietuviai apie arkiv. Jurgį Matulaitį

(Pagal kun. A. Petrausko “Atsiminimų žiupsnelį”)

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Beskaitant senąjį periodiką, kartais visai netikėtai, be kokių sukakčių, pasitaiko aptikti kai ką įdomaus apie mūsų Palaimintąjį. Antai 1932 m. kovo 17 d. kun. marijonas Antanas Petrauskas (1881-1944) dienraštyje *Rytas* išspausdino *Atsiminimų žiupsnelį*, skirtą arkiv. J. Matulaičio gyvenimui ir veiklai. (Pradėjęs nuo pažinties su juo, stabteli prie socialinių kursų Varšuvoje, darbo Petrapilio dvasinėje akademijoje, marijonų vienuolijos atnaujinimo, ganytojavimo Vilniaus vyskupijoje, paskyrimo apaštalinio vizitatorium ir lankymosi Amerikoje 1926 m. per eucharistinį kongresą.)

Gabaus literato sukurtame *Žiupsnelyje* pasakojama apie netikėtą susitikimą su dviem svečiais bene 1908 m. vasarą Marijampolės vienuolyno koridoriuje. Vienas – Petrapilio dvasinės akademijos profesorius Pranciškus Būčys – autoriui buvo truputį pažįstamas, o kitas – visai nematytas, iš pažiūros labai kuklus, lėtas, neaukšto ūgio. Laikėsi jis taip, kad galėjai pagalvoti, jog čia “koks jaunas vikarėlis ar net klierikas”. Pasisveikinęs su pirmuoju, kun. Antanas ir paklausė: “O čia koks kunigėlis?” Vietoj atsakymo P. Būčys linksmai nusišypsojo ir reikšmingai pažiūrėjo į “kunigėlį”. Supratęs, kad kažką padarė ne taip, klausėjas sutriko, tylėjo. Padėtį išgelbėjo J. Matulaitis. (Tai buvo jis, tuo metu, kaip ir P. Būčys, Petrapilio dvasinės akademijos profesorius). Padavė ranką, prisistatė: Matulaitis. Nors jau nuo 1891 m., kai įstojo į Kelcų kunigų seminariją, buvo sulenkintas, įrašytas Matulievič. *Žiupsnelyje* vos ne aiktelima: “Vadinasi tas garsusis žmogus ir pamokslininkas, apie kurį aš tiek esu girdėjęs”, stovėjo priešais, savo laikysena primindamas paprastą parapijos kunigėlį ar net klieriką...

Minėdamas garsiuosius Varšuvos socialinius kursus (įvykusius 1907 m. rugpjūčio 17-30 d.d.) autorius iškelia jų reikšmę tiek Lenkijai, tiek pačiam J. Matulaičiui. Kursai sukrėtė Lenkiją; XX š. pradžioje visokių “izmų” purtoma Bažnyčia buvo pasimetusi, “net ir kunigai nesusivokė, ko krikščionybė nori ir ką ji gali”. J. Matulaitis suvokė ir veikė. Perskaitęs paskaitą tema *Bažnyčia ir savastis*, “iš kursų išėjo nugalėtoju”, jo vardas spaudoje pasikeitė: iki jų vadintas “vienu pavojingiausių modernistų šalyje, ‘socialistu’”, “čekistu”, po jų – su pasigėrėjimu visuotinai keliamas kaip įžymus, drąsus katalikų mokslo vyras, visuomenininkas.

Tais pačiais 1907-aisiais (rugsėjo mėn.) J. Matulaitis jau Petrapilyje, Dvasinėje akademijoje vienintelėje imperijos katalikų aukštojoje mokykloje, kur užima ką tik įkurtos sociologijos katedros vadovo vietą. Ten dėstydamas išugdė ne vieną būsimos nepriklausomos Lietuvos statytoją. (O, kad šiandien, be kitų turėtume panašių į prof. Vladą Jurgutį!). Kaip jautriai, nuoširdžiai autorius marijonas... pasakoja apie savo vienuolijos atnaujinimą. Skyrelyje *Visų širdis patraukias vadovas* teigia: “Jame visi jautėme Kristų gyvenant. Kaip jis mokėjo prie kiekvieno prieiti. Nevaržė ir klusybės įžadas, nes arkiv. Jurgio įsakymuose “... kiekvienas matė (juos) nuostabiai suderintus su savo planais (...)”. “Tokį vadovą turint, miela, be abejo, gyventi ir dirbti patiems. Todėl ir veržėsi į Marijonus, kurie tik jautėsi kiek pašaukti. Mat visus viliojo didingas ir šventas a.a. arkiv. Jurgio asmuo”. **(Bus daugiau)**

Išvežamos sušalusios bulvės. Ozerlagas, 020-asis lageris, Nevelskas, 1954 m.
Ntr. iš leidinio *Naikintos, bet nenugalėtos kartos kelias*

Majoras Vytautas Bulvičius,

Lietuvos kariuomenės generalinio štabo karininkas, Vytauto Didžiojo universiteto karinio valstybės rengimo lektorius, 1941 m. ginkluoto sukilimo Lietuvoje organizatorius ir vadovas (1908–1941)

PRANEŠIMAS,
perskaitytas 2008 m. gegužės 6 d. Vilniaus karininkų ramovėje minint mjr. V. Bulvičiaus šimtmetinę gimimo sukaktį

Vienas iškiliausių dvidešimtojo amžiaus Lietuvos visuomenės žmonių, karininkų – mjr. Vytautas Bulvičius.

Vytautas Bulvičius gimė 1908 m. gegužės 5 d. Kunigiškiuose, Keturvalakių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje, stambaus ūkininko ir žymaus knygnešio Juozo ir Marijos Bulvičių šeimoje. Jis augo 7 vaikų šeimoje. Vytauto tėvas buvo šviesus žmogus, kuris visą gyvenimą darbavosi Lietuvai: steigė prekybos firmas (įkūrė Vilkaviškyje prekybos bendrovę “Grūdas”, rūpinosi žemės ūkio produkcijos eksportu į užsienį), stengėsi šviesti žmones. Taigi Vytautas jau nuo vaikystės dienų augo patriotinėje ir kovingoje prieš okupantus aplinkoje. Gal tai ir buvo paskata ryžtis karininko karjerai. Du jo broliai Albinas ir Kęstutis taip pat tapo karininkais.

Vytautas Bulvičius 1919 m. įstojo ir 1925 m. baigė Vilkaviškio “Žiburio” gimnaziją ir įstojo į Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos karo mokyklą Kaune. 1927 m. rugsėjo 7 d. devyniolikmetis Vytautas Bulvičius baigė karo mokyklą (trečias pagal pažangumą) ir jam prezidento dekretu buvo suteiktas pirmasis karininko laipsnis – leitenanto. Jis buvo paskirtas į 9 pėstininkų Lietuvos kunigaikščio Vytenio pulką, dislokuotą Marijampolėje. 1928 m. rugsėjo 14 d. V. Bulvičius parašė prašymą Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) rektoriui, prašydamas jį priimti mokytis. 1928 m. rugsėjo 18 d. V. Bulvičius priimtas studentu į VDU Humanitarinį fakultetą, Istorijos skyrių. 1928 m. rugsėjo 25 d. V. Bul-

vičius buvo perkeltas į šarvuočių rinktinę, dislokuotą Kaune. 1929 m. lapkričio 23 d. leitenantui V. Bulvičiui buvo suteiktas vyr. leitenanto laipsnis. 1931 m. kovo 31 d. jis buvo perkeltas į Karo mokyklą, 1933 m. vasario 1 d. baigė Vytauto Didžiojo karininkų kursų Kulkosvaidžių skyriaus I laidą. 1933 m. lapkričio 23 d. jis buvo pakeltas į kapitonus. 1934 m. rugsėjo 15 d. jis buvo perkeltas į aviaciją, kur paskirtas VI eskadrilės kuopos vadu.

1934 m. V. Bulvičius vedė Mariją Banevičiūtę. 1935 m. vasario 11 d. Vytautui ir Marijai Bulvičiams Kaune gimė duktė Laimutė, o 1937 m. balandžio 15 d. – antroji duktė Dalytė.

1937 m. birželio 28 d. V. Bulvičius baigė Vytauto Didžiojo karininkų kursus – Generalinio štabo skyriaus II laidą ir jam buvo suteiktas generalinio štabo karininko statusas. Jis buvo perkeltas į Kariuomenės štabą ir paskirtas Mokymo dalies karininku, bataliono, vėliau pulko vado padėjėju teisėmis, kartu buvo VDU karinio valstybės rengimo lektorius, dėstė studentams karinio rengimo kursą. 1937 m. rugsėjo 8 d. V. Bulvičiui suteiktas generalinio šta-

bo majoro laipsnis.

Lietuvių enciklopedijoje apie V. Bulvičių rašoma: “Paskaitose itin pabrėžė penktosios kolonos veiklą ir 1939-1940 m. slapta atrinko keliolika vyrų ir merginų, kuriuos ruošė tik po tris, – jei ištiktų Lietuvą okupacija, šie trejetukai būtų slaptos spaudos ir kt. sietyniečiai ar sietuviai. Paruošto būrelio nariai iš Vytauto Bulvičiaus gavo geltoną, žalią ar raudoną siūlelį ir po ciano kalio kapsulę...” (Antanas Mažiulis, XXXVII, p. 98).

Studentijos tarpe V. Bulvičius turėjo didelį pasitikėjimą, ypač po karinio rengimo paskaitų. Tos paskaitos buvo įžvalgaus ir kritiškai mąstančio kariškio, susirūpinusio Lietuvos ateitimi, tai buvo numatymas paruošti studentiją karui ir galimai Lietuvos okupacijai. “Ir jis paruošė – supažindino studentus su okupanto užmačiomis, okupanto gudrybėmis ir kaip okupantai elgsis, jei Lietuvą okupuos, kad lengviau galėtų kraštą ir jo žmones valdyti ir išnaudoti kraštą okupavęs”, – vėliau prisiminė jo buvęs studentas ir vienas iš 1941 m. Birželio sukilimo organizatorių ir vadovų Kaune P. Narutis (Žukauskas).

Nukelta į 5-tą psl.

1941 m. birželio sukilėlių kapai Kauno kapinėse

Pilietybės klausimu

Konstitucija turi saugoti tautą, o ne jai kenkti

PETRAS RAGAUSKAS,
Teisės instituto direktoriaus
pavadootojas

2008 m. gegužės 12-16 d. Vilniuje vykusiuose LR Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos posėdžiuose, tarp kitų temų buvo aštriai keliamas dvigubos pilietybės klausimas, ypač svarbus išeivijai. Kaip žinome, pagal Konstitucinio teismo išaiškinimą dviguba pilietybė nuo šiol galima tik labai retais atvejais, o užsienyje lietuvių – šimtai tūkstančių. Pranešimą šia tema skaitė Teisės instituto direktoriaus pavadootojas Petras Ragauskas, susilaukęs ypatingo dėmesio. Inf.

Pradėsiu nuo, kaip aš įsivaizduoju, kas yra Konstitucija. Man atrodo, kad Konstitucija yra dokumentas, skirtas saugoti tautos interesams, o ne kenkti tautai. Ir jeigu mes taip žiūrėsime į šį dokumentą, mūsų vizija bus teisinga ir sprendimus galėsime orientuoti pagal naudą valstybei, tautai, o ne pagal tai, ką kažkas įsivaizduoja esant įrašyta Konstitucijoje. Vertinimas turėtų eiti per naudos tautai prizmę. Noriu kalbėti apie tam tikras Seimo fobijas, teisininkų įkalbėtas Seimui. Antaras dalykas – apie procedūrinį kelią, kaip tas fobijas galima išspręsti; trečias – bandysiu pateikti konkretų pasiūlymą, kaip, įsivaizduoju, išeivijos problemas galima būtų išspręsti įstatymo projekte.

Dėl mūsų Seimui įkalbėtų fobių. Turbūt daugelis yra girdėję terminą “gyvoji Konstitucija”. Mūsų Konstitucinis teismas, ypač kai kurie teisėjai, pastaruoju metu pamėgo šitą terminą. Pats terminas yra nelietuviškas, atėjęs iš JAV. Sakoma, kad JAV Aukščiausiasis teismas (AT), vienas galingiausių konstitucinių teismų (mūsų samprata – konstitucinių teismų, nes jis nagrinėja konstitucines bylas), yra šitą sampratą išplėtojęs. Kadangi Lietuvoje bandoma diegti amerikietiškoji tradicija, pasakysiu, ką JAV AT yra pasakęs žymiojoje “Watergate byloje”: “Vykdama nustatytas konstitucines priedermes kiekviena valdžios šaka pirmiausia privalo interpretuoti Konstituciją. Ir kiekvienos valdžios šakos pateikta su jos galiomis susijusi interpretacija (Seimo galia – leisti pilietybės įstatymus P.R.), verta deramos kitų valdžios šakų pagarbos”.

Tai dėl mūsų teisininkų bandomos diegti tezės, kad Konstituciją gali aiškinti tik Konstitucinis teismas. Seimas, teismas ir vykdomoji valdžia – tai trys valdžios. Kiekviena valdžia turi savo dalį aiškinti Konstituciją. Ir nereikia vienai valdžiai uzurpuoti šitos

teisės. Konstitucinis teismas turi teisę pasakyti galutinį žodį konkrečiam įstatymo atveju, bet jis negali pasakyti vienintelės teisingos interpretacijos. Kodėl taip yra? Keletas argumentų.

Pirma – keičiasi socialinės sąlygos. Vėl amerikietiškas pavyzdys. Buvo žymi “Lochnerio byla”, kurios esmė buvo ta, kad Kongresas priėmė įsta-

Petras Ragauskas

tymą, pagal kurį buvo ribojamas darbo laikas kepyklose. Tačiau AT, remdamasis Konstitucijoje įrašyta sutarties laisvės nuostata, pasakė, kad toks ribojimas prieštarauja sutarties laisvei, darbdavys su darbuotoju gali tartis kaip tinkamas, dirbti per dieną ir 24 val., ir joks įstatymų leidėjas negali jų laisvės riboti. Dėl šitos AT pozicijos beveik 4 dešimtmečius (nuo XX a. pradžios) socialinių įstatymų leidyba Amerikoje buvo sustojusi. Bet pasikeitė AT sudėtis, pasikeitė teisėjai, pasikeitė teismo pozicija, ir socialinių įstatymų leidyba vėl atsirado.

Jeigu žvelgsime į mūsų Konstitucinį teismą, rasime ne vieną pavyzdį, kai teismas pakeitė savo poziciją. Bene ryškiausias pavyzdys – iš asmens teisių apsaugos. Iš pradžių buvo sakoma, kad Konstitucija gina tik fizinio asmens – piliečio teises. Po to teismas priėmė kitą poziciją – kad gina ir juridinio asmens teises. Pvz., pagal teisę į nuosavybę garantuojama teisė ir juridiniam asmeniui. Taigi patys savęs neapribokime. Į savo gyvenimą ir į savo Konstituciją žiūrėkime atviromis akimis.

Dar vienas dalykas yra klaidų atvejai. Vėl vienas pavyzdys iš mūsų Konstitucinio teismo 1996 m. gruodžio 19 d. nutarimo, kur pasakyta, kad Konstitucijos 67 str. įtvirtinta išimtinė Seimo teisė leisti įstatymus. Man kyla klausimas: o kaip pačioje Konstitucijoje (69 straipsnyje) minima tautos teisė leisti įstatymus referendumu? Akivaizdu, kad tai yra kalbos klaida. Suklysta rašant. Kam nepasitaiko, bet ar tai reiškia, kad mes visą gyvenimą būsim apriboti kažkokios klaidos?

Pateiksiu dar vieną pavyzdį iš tų pačių JAV, kadangi ten yra vienas galingiausių teismų. Statistika gana sena, – 1967–1990 m. – bet pakankamai iliustratyvi. Kongresas, labai atidžiai sekantis Aukščiausiojo teismo poziciją, skaičiuojantis, kokia balsų persvara buvo priimtas vienas ar kitas sprendimas, per tuos metus 121 Aukščiausiojo teismo sprendimą įveikė priimdamas įstatymą, – ar pasikeitus teisėjų sudėčiai, ar pasikeitus socialinei situacijai pabandė dar sykį, galbūt kažkaip kitaip – švelniau formuluodamas, ir tie įstatymai įsigaliojo. Taigi nėra užtvarų, kurių negalima būtų, vienai valdžiai gerbiant kitą valdžią, pabandyti bendru susitarimu peržengti.

Dabar dėl to, kaip galima būtų įveikti tas baimes, kurios yra diegiamos Seimo nariams, neva jie pažeis Konstituciją. Tiesa, mūsų Konstitucija neleidžia iš anksto kreiptis į Konstitucinį teismą, klausiant, ar Konstitucijai neprieštarauja viena ar kita nuostata, bet faktiškai tai mes padaryti galim. Priimkim įstatymą ir nustatykim, kad jis įsigalioja 2009 m. liepos mėn., ir kreipkimės į Konstitucinį teismą. Jeigu Seimas nutarimu tai padarys, teismas tą bylą nagrinės be eilės, ir mes iki Naujųjų metų turėsime atsakymą, ar mūsų pasirinktas kelias tinkamas, ar ne, ar jis prieštarauja Konstitucijai, ar ne.

Na, ir pagaliau trečias dalykas – dėl mano konkrečių pasiūlymų, ką mes turėtume daryti. Pirmiausia klausimas, ar teisė į pilietybę yra prigimtinė teisė? Aš dabar nesigilinsiu į tarptautinės teisės normas, tiesiog paminėsiu, kad pagal tarptautinę teisę galioja aiškus principas, kad valstybės turi vengti situacijų, kai asmenys neturi pilietybės. Tai tarsi nesusiję su mūsų svarstomu klausimu, bet esmė ta, kad teisė į pilietybę tarptautinės bendruomenės pripažįstama kaip žmogui būdinga teisė. Faktiškai – kaip prigimtinė teisė. Mūsų Konstitucija taip tiesiogiai nepasako, bet 18 str. pasakyta, kad žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtinės. 12 str. pasakyta, kad pilietybė įgyjama gimimu. Žinoma, esant tam tikroms sąlygoms, – arba tavo tėvai yra piliečiai, arba tu gimei Lietuvos teritorijoje, ne tiek svarbu. Svarbu, kad tai tau iš prigimties yra būdinga. Šitą principą mūsų aptariamas projektas pažeidžia keliais aspektais.

Paminėsiu vieną ryškiausių. Jeigu tėvai netenka pilietybės, pvz., atsisako, automatiškai pilietybės netenka ir vaikas iki 18 metų. Ar jis ne pilietis, ar jis neturi teisių, ar vaikas kažkoks gyvuliukas?

Nukelta į 4-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Perredaguotas projektas

Seimo Žmogaus teisių komitetas (ŽTK) birželio 4 d. pritarė siūlymui naujajame Pilietybės įstatyme numatyti galimybę dvigubą pilietybę turėti ne tik Europos sąjungos (ES), bet ir NATO (SAS) šalių pasus turintiems lietuviams, skelbia BNS. Iš viso yra 7 grupės asmenų, kurie galės turėti du pasus. Ne ES ar ne NATO šalyse gyvenantys tautiečiai irgi atskirais atvejais galės turėti dvigubą pilietybę.

Atskirą grupę, galėsiančią turėti Lietuvos ir gyvenamosios valstybės pasą, sudaro politiniai tremtiniai ir kaliniai bei trijų kartų jų palikuonys. Į 3-iąją asmenų grupę patenka per sovietinės okupacijos laikotarpį (1940-1990 m.) iš Lietuvos pasitraukę asmenys bei trijų kartų jų palikuonys. Ketvirtąją grupę sudaro už Lietuvos sienų tradiciškai gausiai gyvenančios lietuvių kilmės bendruomenės, įsikūrusios valstybėse, su kuriomis Lietuva turi bendrą sieną. Tad į Lietuvos pilietybę galės pretenduoti Gudijos, Lenkijos bei Rusijos Karaliaučiaus srities lietuviai.

Dvigubą pilietybę išlaikys ir iki šiol du pasus turintys piliečiai, kuriems Lietuvos pilietybė buvo suteikta išimties tvarka prezidento dekretu. Tai yra 5-oji įstatyme numatyta grupė. Šeštąją sudaro Lietuvos piliečių vaikai. Komitetas pritarė, jog bet kur gimę Lietuvos piliečio vaikai turės teisę būti kartu ir kitos valstybės, ir Lietuvos piliečiais. Paskutinįją grupę teoriškai galėtų sudaryti bet kurioje valstybėje gyvenantys lietuviai, su kuria Lietuva pasirašytų tarptautinę sutartį, išipareigojančią, jog Lietuvoje reziduojantys užsieniečiai galėtų turėti Lietuvos, o kitoje valstybėje nuolat gyvenantys lietuviai galėtų pretenduoti į tos valstybės pasą. Žmogaus teisių komitetas artimiausiu metu teiks perredaguotą projektą seimui svarstyti.

Sąjūdžio 20-metis

Lietuvos Sąjūdžio jubiliejus birželio 3 d. buvo paminėtas ir iškilmingame seimo posėdyje. Kalbėjo seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, Nepriklausomybės akto signataras Bronislovas Kuzmickas, konservatorių vadovas Andrius Kubilius, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, aktorius Regimantas Adomaitis ir kt.

Č. Juršėnas ragino prisiminti ir pagerbti Sąjūdžio steigėjus ir, įvertinant praeities įvykius, neieškoti kaltųjų ar aiškintis, kas protingesnis ir labiau myli Lietuvą, o kurti Lietuvos ateities viziją.

“Sąjūdžio iniciatyvinė grupė buvo patriotinio sąmoningumo grumstas, sukėlęs lietuvių tautos aktyvumo laviną, kurią mes šiandien vadiname Atgimimu ir kuri per nepilnus dvejus metus nušlavė nuo kelio visas okupacines kliūtis, atkūrė nepriklausomą, laisvą ir demokratinę Lietuvą. Didysis Sąjūdžio fenomenas buvo tas, kad jis aplink save subūrė visą tautą, nepriklausomai nuo politinių įsitikinimų, tikėjimo, išsilavinimo”, – sakė Č. Juršėnas.

Seimas, siekdamas pažymėti Sąjūdžio reikšmę atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, šiuos metus yra paskelbęs Sąjūdžio metais. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis buvo įsteigtas 1988 m. birželio 3 d. Grupės intelektualų įsteigta organizacija netrukus virto plataus masto judėjimu, kurį vainikavo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas 1990 m. kovo 11 d.

20-mečio renginiai

Seime birželio 5-6 d.d. prasidėjo prezidento Valdo Adamkaus globojama tarptautinė konferencija “Berlyno sienos griuvimas: nuo Budapešto iki Vilniaus”. Renginyje dalyvavo žymūs istorinių įvykių dalyviai, parlamentarai, istorikai, politologai iš Lietuvos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Vengrijos, Čekijos, Vokietijos, Rusijos. Istoriskai apžvelgti 1944-1990 m. įvykiai Vidurio ir Rytų Europoje ir pasaulio valstybių reakcija į juos, aptartos dabartinės regiono problemos, grėsmės nagrinėjamos istorinės patirties kontekste.

Taip pat veikė paroda “Kelias į laisvę”. Birželio 6 d. sostinės Katedros aikštėje vyko įvairių įžymių artistų koncertas.

Naujas ministeris

Birželio 3 d. prisiekė ir oficialiai pareigas pradėjo eiti naujasis švietimo ir mokslo ministeris socialliberalas Algirdas Monkevičius. Po priesaikos seime premjeras Gediminas Kirkilas A. Monkevičių pristatė Švietimo ir mokslo ministerijos darbuotojams.

A. Monkevičiui tapus ministriu, koalicinėje vyriausybėje yra du Naujosios sąjungos atstovai, šeši socialdemokratai, įskaitant premjerą, du liberalcentristai, trys valstiečiai liaudininkai bei vienas Pilietinės demokratijos partijos deleguotas ministeris.

Laisva švietimo ir mokslo ministerio kėdė liko po to, kai dėl nesutarimų su streikuojančiais pedagogais balandžio 7 d. nusprendė atsistatydinti socialdemokratė Roma Žakaitienė. **RSJ**

Karaliaučiaus problema dar neišspręsta

Dr. DARIUS FURMONAVIČIUS

Norėdami suprasti Mažosios Lietuvos dabartinės padėties priežastis, turėtume žvilgtelėti į šio krašto tarptautinių santykių istoriją. 1919 m. Versalio konferencijoje Lietuva pateikė nepaprastai tvirtą pareiškimą, sakydama, kad lietuvių tauta nuo ankstyviausių laikų – tūkstantmečius gyveno prie Baltijos jūros ir nori turėti uostą, kad nori taikos. Ji neprašo sėdėti prie apskritojo stalo, prie kurio sėdi didieji ir derasi, tačiau nori būti pakviesta į tą kambarį, stovėti prie sienos ir girdėti, kas yra deramasi, o kai bus kalbama apie tėvynę Lietuvą, galėti pasisakyti, ir kad jos balsas būtų girdimas. Šį labai gražų pareiškimą, adresuotą prez. Woodrow Wilson, profesorui Vytautui Landsbergiui pirmojo oficialaus vizito į Jungtines Amerikos Valstijas metu parodė prezidentas George H. W. Bush, ir dabar jo originalas yra saugomas prezidento Woodrow Wilsono bibliotekoje Stanton mieste, Virginijos valstijoje, kaip ir sutartis bei žemėlapiai.

Versalio konferencijoje Lietuvai buvo priskirtas Klaipėdos kraštas, o Rytų Prūsijos pietinėse ir rytinėse teritorijose buvo leidžiama gyventojams apsispręsti, ar jie norėtų jungtis prie Lenkijos, ar likti Vokietijos sudėtyje. Lenkijos ministras pirmininkas Paderewski prašė visos Rytprūsų teritorijos, argumentuodamas, kad joje gyvena vienas milijonas lietuvių, ir Lenkija bando sujungti visas buvusias bendros valstybės Žečpospolitos teritorijas. Nemanyčiau, kad lenkų skaičiavimai būtų labai nutolę nuo realybės. Pasiremdami dr. Václovo Dargužo kolekcijos žemėlapiais, kurie parodo ir Mažąją Lietuvą

– Klein Litauen, bei aprašais apie gyventojų tankį bei lietuviškai kalbančiųjų gyvenamąsias vietas ir kita archyvine bei akademine medžiaga, galime vertinti, kad visoje teritorijoje (įskaitant ir Lietuvai gražintą Klaipėdos kraštą) tuomet gyveno apie 2,5 mln. gyventojų: iš jų apie vieną milijoną vokiečių, mažiau nei pusė milijono lenkų (pietinėje ir rytinėje Rytprūsų dalyje, besiribojančioje su Lenkija) ir apie vieną milijoną lietuvių. Tai buvo kraštas, turėjęs pa-

jis sutiksiąs, kad pietinė Rytų Prūsijos dalis priklausytų Lenkijai. Štai toks sandėris dėl Karaliaučiaus buvo pasiūlytas Teherano konferencijoje, bet niekas nebuvo sutarta. Amerikiečių vertėjo Charles Bolen memuaruose sakoma, kad buvo jaučiama, jog Churchillis grįžta į Londoną norėdamas pasidalyti šiuo pasiūlymu su Lenkijos laikinąja vyriausybe. Nors archyvuose ir nerandama absoliučiai jokių įrodymų, kad kas nors būtų sutarta Teherano konferencijos metu,

kos sureguliuavime, vakarinė Sovietų Sąjungos dalis, esanti prie Baltijos jūros, turėtų eiti nuo rytinio Dancigo įlankos kranto dalies, pažymėtos pridėdamame žemėlapyje į Rytus ir Šiaurę nuo Braunsberg – Goldap iki Lietuvos TSR, Lenkijos respublikos ir buvusių Rytų Prūsijos sienų susikirtimo. Kitaip sakant, tai yra ta pati raudona linija.

Britų vyriausybės Potsdamo konferencijoje protokolas randamas Churchillio archyviname centre Cambridge universitete, beje, paties Churchillio ranka pataisytas, taip sako: premjeras Stalinas pasakė, kad šis klausimas buvo diskutuotas Teherano konferencijoje. Jis buvo iškeltas, kadangi egzistuojantys Rusijos uostai žiemą ilgesniam ar trumpesniam laikui užšąla. Stalinas pareiškė, kad Rusijai būtina turėti bent vieną neužšalantį uostą Vokietijos sąskaita. Jo argumentai buvo tokie: “Rusija praliejo tiek daug kraujo ir iškentėjo neapsakomą skausmą per šį karą. Rusija buvo susirūpinusi garantuoti kokią nors Vokietijos teritorijos gabalą, kad galėtų suteikti nors nedidelį pasitenkinimą dešimties milijonų žmonių, kurie nukentėjo kare”. Nei prezidentas Roosveltas, nei Churchillis nepareiškė jokio pasipriešinimo šiam siūlymui, – sakė Stalinas. Tad, jis norėjo šį reikalą patvirtinti dabartinėje konferencijoje.

Toliau britų vyriausybės Potsdamo konferencijos protokole taip rašoma: “Prezidentas Trumenas pasakė, kad iš principo Jungtinių Valstijų delegacija buvo pasiruošusi sutikti su šiuo pasiūlymu, bet jie galvojo, kad koks nors patikrinimas etniniais pagrindais yra būtinas. Bet jis neišreiškė prieštaravimo Rusijos siekiui įsigyti gabalą Vokietijos teritorijos”.

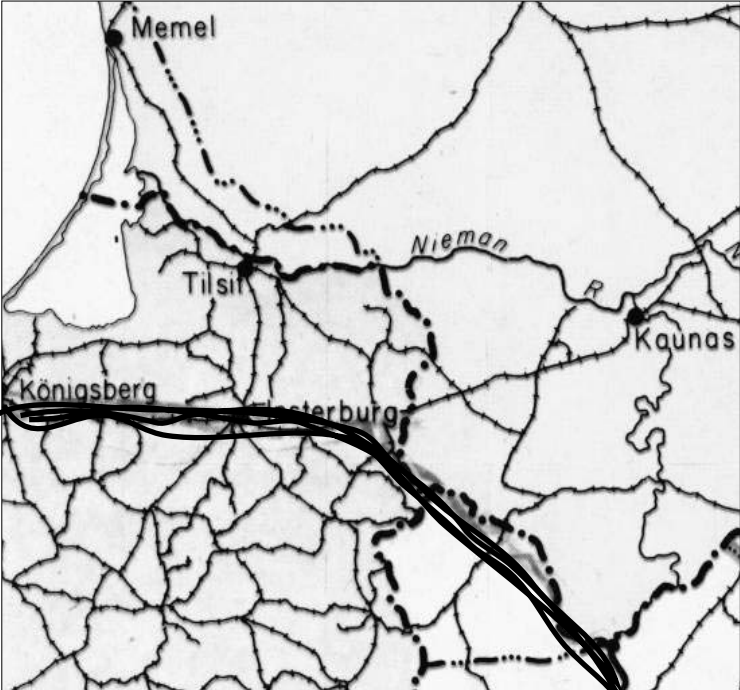
Toliau: “Ponas Churchillis pasakė, kad premjeras Stalinas buvo teisingas, sakydamas, kad šis reikalas buvo iškeltas Teherane, ir prie jo vėl buvo sugrįžta 1944 m. spalį Maskvos konferencijoje, derybose dėl Kurzono linijos. Ir tęsdamas, Churchillis pasakė, kad 1944 m. gruodžio 15 dieną jis pasakė kalbą parlamente, joje paminėjo Sovietų Sąjungos troškimą turėti neužšalantį Koenigsbergo uostą ir kad Lenkijos siena turėtų eiti į pietus nuo šio uosto. Jis davė suprasti, – tęsiama britų vyriausybės Potsdamo konferencijoje protokole, – kad jos didenybės vyriausybė simpatizuoja šiam norui”.

Atidžiai perskaičius paties Churchillio spausdinimo mašinėle parašytą ir redaguotą 5500 žodžių 45 minučių kalbą parlamentiniuose debatuose apie Lenkiją (joje, beje, aiškiai pasakyta: “Mes nepriartėme Vilniaus okupacijai 1920 metais.”), – ta kalba yra Churchillio archyvų centre Cambridge universitete, kokios nors užuominos apie šį Sovietų Sąjungos siekį nerandame.

Apie Karaliaučių ten sakoma: “Jeigu Lenkija nusileis dėl Lvovo ir aplinkinių sričių pietuose Sovietų Rusijai ir jos prisijungs prie Ukrainos, tai ji gaus Šiaurę, Šiaurėje visą Rytų Prūsiją į Vakarus ir Pietus nuo Koenigsbergo tvirtovės, įskaitant didįjį Dancigo uostą”.

Iš tiesų apie kokią nors keitimą sutikti perduoti Sovietų Sąjungai Karaliaučiaus kraštą toje kalboje, kaip minėjau, nieko nėra kalbama. Spausdintoje versijoje britų užsienio politikos dokumentų rinkinyje prie datos yra padėtas klausukas, o bent toje kalboje, gruodžio 15 d. kalboje, kai Churchillis kalbėjo parlamente, to nesakė.

(Bus daugiau)

Žemėlapis 1. 1943 m. Teherano konferencijoje Stalino nubrėžta raudona linija padalijanti Rytprūsius

čias pažangiausias visoje Europoje žemės ūkio technologijas, labai išsivysčiusią pramonę. Kas liko po Sovietų okupacijos, mes visi puikiai žinome.

Žvilgtelėkime tolyn. 1943 m. – Teherano konferencija. Stalinas žemėlapyje savo ranka pieštuku brėžė raudoną liniją, sakydamas Rooseveltui ir Churchillui, kad jeigu jie sutiktų pripažinti šią liniją kaip Sovietų Sąjungos sieną,

tačiau ta raudona linija dar ir šiandien egzistuoja Europos žemėlapyje.

1945 m. Potsdamo konferencijoje Sovietų Sąjunga pateikė tokį pasiūlymo juodrašį, kuriame sakoma, kad sąjungininkai, ruošdamiesi trijų vyriausybių vadovų sprendimui dėl Koenigsbergo ir apylinkių teritorijos perdavimo Sovietų Sąjungai, patvirtino siūlymą, jog, laukiant galutinio teritorinių klausimų sprendimo tai-

Atkelta iš 3-čio psl.

Tėvai net neišreiškė valios, kad jis netektų pilietybės, o mes iš jo rengiamės atimti tą pilietybę vien tik dėl to, kad tėvai nori dirbti – tarkim, Brazilijoje ar Kanadoje gauti darbą, kuriam reikia turėti pilietybę. Mes iš vaiko atimsim pilietybę vien dėl to, kad tėvai pakeitė pilietybę, nors jis jau gimdamas tapo piliečiu. Tai rodo požiūrį į teisę, į pilietybę. Ir tai visiškai netinkamas požiūris. Tai reiškia, kad mes galim duoti ir galim atimti. Iš tiesų mes negalim atimti, jeigu tai eina iš žmogaus prigimties.

Dabar dėl išlygos, jog dvigubą pilietybę reiktų suteikti Europos sąjungos piliečiams. Kai kas džiaugiasi, kad tai gerai, man atrodo, kad tai žalingas dalykas, nes suteikia iliuziją, kad padaryta kažkas gera, o iš tikrųjų nieko nepadaryta, nes Europos sąjungai ne-

reikia antros pilietybės. Faktiškai kurioje šalyje bebūtum, visomis teisėmis gali naudotis kaip Lietuvos pilietis, ir tau tai iš esmės nieko neprideda. Priešingai negu JAV, Kanadoje, Australijoje, Norvegijoje. Mes darom žalą savo pilietybės institutui. Kodėl?

Nuostata suformuluota iš esmės taip, kad reiškia, jog aš galiu gyventi Lietuvoje, visus savo interesus turėti Lietuvoje, bet kartu turėti, pvz., Vokietijos pilietybę. Nes tai yra ES šalis. Sakykite, kam Lietuvoje gyvenančiam žmogui reikia Vokietijos pilietybės, arba Prancūzijos, Airijos pilietybės? Juk mūsų tikslas yra visai kitas. Mūsų tikslas apginti tuos žmones, kurie gyvena kitose valstybėse, nes jų socialinė gerovė priklauso nuo to, ar jie turės tos valstybės pripa-

žinimą ir gynybą, ar ne. Tai jais ir rūpinkimės. O ne tuo, kad Lietuvoje gyvenantis žmogus turėtų dar kažkokios valstybės pilietybę.

Dar svarbiau tai, kad Projekte siūloma nuostata dėl išimties taikymo ES šalių piliečiams (taip kaip ji šiuo metu suformuluota) akivaizdžiai prieštarauja Konstitucijai. Nes Konstitucija kalba apie *atskirus atvejus*, o čia jokių atvejų nėra. Kiekvienas Lietuvos pilietis be jokių apribojimų ir papildomų sąlygų gali būti dar 26 kraštų piliečiu. Tai visiškai dvigubos pilietybės principo paneigimas (kartu – ir Konstitucijos pažeidimas).

O dabar konkretus pasiūlymas: siūlyčiau nuostatą, kad “užsienyje gyvenantys” arba “nuolat užsienyje gyvenantys”, – čia jau teisiniai niuan-

sai, darykim, kaip geriau, – “Lietuvos piliečiai”, – papildoma sąlyga, – “pilietybę įgiję gimimu, gali ją išlaikyti net ir įgiję kitos šalies pilietybę”. Jeigu tu esi natūralizuotas, – tai yra pilietybę gavęs dovanų iš politinės bendruomenės, tokiu atveju tu nebeturi teisės įgyti kitos pilietybės ir gyventi su dviem pilietybėmis. Bet jeigu tu esi gimęs piliečiu, gyveni užsienyje, turi ten savo socialinius interesus, tuomet tu turi teisę į dvigubą pilietybę. Ir nereikia bijoti, kad čia bus Konstitucijos pažeidimas pagal Konstitucinio teismo išaiškinimą, nes, nepaisant to, ką aš pradžioje kalbėjau apie valdžių santykius, tai nebus pažeidimas vien dėl to, kad ankstesnis reglamentavimas iš tiesų buvo pernelyg platus. Jis reiškė, kad Lietuvoje gyve-

nantys visi žmonės praktiškai galėjo turėti kitų kraštų pilietybę, – iš esmės kokia 90%, jeigu ne daugiau, LR piliečių pagal aną reglamentavimą galėjo būti ir užsienio valstybės piliečiai tuo pačiu metu. Išivių mes turime tikriausiai apie 10-20% (tikslų duomenų neturiu) visų Lietuvos potencialių piliečių. Tai tie žmonės, kurie galbūt įgytų užsienio pilietybę. Bet juk ne visi jų įgis. Todėl jau tikrai sumažinam skaičių gal 3-4 kartus.

Tai reikšmingas sumažinimas, ir mes tokiu atveju telpam netgi į sąvoką, kurią Konstitucinis teismas įvardijo kaip pakankamai retus atvejus. Vienas penktadalis, mano supratimu, yra pakankamai reti atvejai tiek absoliučiais skaičiais, tiek ir jeigu būtų įrašyta tokia nuostata apie užsienyje gyvenančius asmenis, pilietybę gavusius gimimu.

(Kalba netaisyta. Red.)

Pilietybės klausimu

Majoras Vytautas Bulvičius

Atkelta iš 2-ro psl.

1938 m. rugsėjo 12–15 d. V. Bulvičius kartu su kariuomenės štabo karininkais dalyvavo kariniuose manevruose, o gruodžio 18 d. buvo išrinktas kariuomenės štabo karininkų garbės teismo nariu. V. Bulvičius skleidė karines žinias rašydamas straipsnius kariuomenei skirtame žurnale *Mūsų žinynas* (karo mokslo, karinio rengimo ir auklėjimo temomis). Straipsnyje *Moralinis kareivių rengimas būsimajam karui*, skirsnyje “Kariuomenės mokymo reikalu”, jis rašė: “Kareivis turėtų pajusti visas neteisybes ir skriaudas, kurias darė svetimieji lietuviams, turėtų suprasti tą kovą, kurią vykdo Lietuva kaip valstybė dėl geresnės kiekvieno lietuvio ateities”. Skirsnyje *Moralinis vadų rengimas būsimajam karui* jis rašė: “Tačiau visus dalykus, mano nuomone, nusveria pasitikėjimas vadais. Kaip bebūtų aukšta kareivių moralė – vis vien kare bus momentų, kuomet moralė kris. Ir tai bus dažniausia patys svarbiausi visose kautynėse momentai, nuo kurių priklausys, gal būt, visos operacijos likimas. Šiuose momentuose tikrai vadų mokėjimas ir autoritetas galės išgelbėti”. 1937 m. gruodžio mėnesio žurnalo 12 numeryje, straipsnyje *Taktika būsimajam kare*, mjr. V. Bulvičius mokymo sistemoje išskyrė 6 svarbiausius punktus: 1) mūsų statutai bei taktiškos instrukcijos turi būti paremti naujausia karų praktika ir naujai pasirodančių ginklų studija; 2) kariuomenė turi būti nuolat gerai mokyta; 3) visoje kariuomenėje turi būti viena doktrina; 4) išmokyti ypač gerai: vadovavimo technikos, maskavimosi, priešo klaidinimo; 5) vengti pratimų necharakteringų mūsų lietuviškoms sąlygoms; 6) vengti taktiniuose užsiėmimuose šab-

loniškumo. Mjr. V. Bulvičius parašė labai vertingą knygą valstybės gynimo klausimu *Karinis valstybės rengimas*, kurią 1939 m. išleido Lietuvos kariuomenės štabo Spaudos ir švietimo skyrius. Ši knyga aktuali ir šiandien. Šios knygos pratarinė autorius rašo: “Stengiausi duoti pagrindines gaires mūsų visuomenės karinei galvosenai susidaryti. Man rūpėjo parodyti vieną iš kelių, kuriuo einant galima Lietuvos karinį atsparumą padidinti”.

1940 m. kovo 26 d. – liepos 19 d. V. Bulvičius buvo komandiruotas į I pėstininkų DLK Gedimino pulką, dislokuotą Vilniuje, Šnipiškėse, vadovavimo stažui atlikti. 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, mjr. V. Bulvičius tarnavo I pėstininkų pulke, ėjo I bataliono vado pareigas, atlikęs stažą, liepos 19 d. buvo komandiruotas Kariuomenės štabo I rikiuotės skyriaus viršininko žinion. Sovietams likviduojant Lietuvos kariuomenę 1940 m. rugsėjo 16 d. V. Bulvičius – Darbininkų ir valstiečių raudonosios armijos (DVRA) Pėstininkų karo mokyklos Vilniuje dėstytojas. 1940 m. spalio 24 d. Pabaltijo ypatingosios karo apygardos slapto įsakymu Nr. 067 jis buvo paskirtas Raudonosios armijos 29 Šaulių teritorinio korpuso 179 Šaulių divizijos valdybos operatyvinio skyriaus viršininko padėjėju. Kartu dirbo Vilniaus universitete ir studentams dėstė karinį rengimą. Būdamas Lietuvos patriotu V. Bulvičius netrukus išitraukė į antisovietinį pagrindinį judėjimą. Kaune V. Bulvičius susitikdavo su antisovietinio pagrindžio organizatoriais, stebėjo LAF įkūrimą Kaune (Lietuvos aktyvistų frontas). Tai pirmoji rezistencinė organizacija, kurios veikla nukreipta prieš sovieti-

nę okupaciją, siekiant atkurti Lietuvos nepriklausomybę.

1940 m. rudenį Vilniuje jis pradėjo kurti pagrindinę organizaciją – LAF, buvo jos organizatorius ir vadovas. 1941 m. rugsėjo 28 d. tardomas NKVD V. Bulvičius sakė: “Praktinę ‘kontrevoliucinę veiklą’ aš pradėjau 1940 m. pabaigoje ir tęsiau ją iki suėmimo dienos – iki 1941 m. birželio mėnesio. Iš pradžių aš ėmiau ieškoti bendraminčių, užimančių antitarybines pozicijas. Kai susidarė bendraminčių ratelis – (1918-1940 m. Lietuvos kariuomenės generalinio štabo kapitonas) kpt. Juozas Kilius, 179 teritorinės Šaulių divizijos valdybos operatyvinio skyriaus viršininko padėjėjas priešlėktuvinės apsaugos reikalams, advokatas ats. j. lt. Aleksandras Kamantauskas, aš (mjr. V. Bulvičius) pradėjau su jais kalbėtis apie tai, jog reikia sudaryti vadovaujantį centrą, kuris turi nustatyti visą lietuvių inteligentijos politinę liniją ir praktinius uždavinius Tarybų valdžios ir vokiečių vyriausybės atžvilgiu.”

Vilniaus LAF padalinys, vadovaujamas V. Bulvičiaus, ėmėsi rengti sukilimą, kuris turėjo prasidėti kilus Vokiečių ir Sovietų Sąjungos karui panaudojant tam tikslui Vilniuje ir jo apylinkėse dislokuotus buvusios Lietuvos kariuomenės likučius – RA 29 ŠTK dalis. Advokato A. Kamantausko bute organizuotas nedidelis patikimų žmonių pasitarimas (V. Bulvičius, J. Kilius, A. Kamantauskas, A. Petkelis ir J. Morkūnas). Šiame pasitarime akcentuota, kad pavieniai atskirų žmonių veiksmai daug naudos neduoda, todėl pasiūlyta įkurti vadovaujamą centrą ir ieškoti kandidatūros tam centrui vadovauti. **Plk. A. Dudavičius**

Kalba netaisyta. Red. (Bus daugiau)

KANADOS ĮVYKIAI

Kam priklauso Arktika?

Grenlandijoje surengtas valstybių, besidominčių Arktika, atstovų susitikimas. Kanados vyriausybei tenka vis energingiau ginti savo teises į pačias šiauriausias teritorijas. Mažėjant natūraliems ištekliams žemės gelmėse, vis dažniau žvalgomas į Šiaurės vandenų dugną. Spėjama ten slypint daug naudingų gėrybių – dujų, naftos, mineralų. Dėl teritorijų derasi Danija, Kanada, Norvegija, JAV, Rusija, kuri jau su skubo iškelti vėliavą Arkties teritorijoje. Pagal Jungtinių Tautų 2003 m. jūrų sutartį dugnas už 200 km juostos tarptautiniuose vandenyse priklauso valstybei, moksliskai įrodžiusiai, kad tai yra natūrali kranto tąsa, dėl klimato keitimosi atsidūrusi po vandeniu. Kanadai priklauso šiaurės vandenų dugnas, dydžiu prilygstantis trijų prerių provincijų plotui.

Kanados ekonomikos specialistai nustebinti netikėtai didesniu nei buvo planuota I finansinio ketvirčio viršpelniu. Į valstybės iždą įplaukė 5.56 bln. dol. pajamų. Sėkmingesnis nei tikėtasi bendrasis prekių eksportas, daugiausia padidėjusių naftos kainų dėka. Tačiau automobilių, medienos gamintojai pasigirti rezultatais negali. *General Motors* vadovai paskelbė uždarančius keturias automobilių įmones, viena iš jų Ošavoje. Darbo neteko 2,600 įmonės darbininkų.

Kanada kartu su kitomis 110 pasaulio valstybių dar kartą patvirtino nuostatą negaminti, nenaudoti išsėtinių (cluster) bombų. Dubline po dviejų savaitių svarstymo sukurtas sutarties tekstas, priimtinas visoms dalyvėms. Nutarta per 8 metus atsisakyti ir sunaikinti esamas išsėtinių bombų atsargas. Sutartis turėtų būti patvirtinta gruodžio mėn. Norvegijoje, Oslo mieste. Įrodyta, kad šios rūšies bombos dažnai nesprogsta karinių veiksmų metu, vėliau jos tampa pavojingomis civiliams gyventojams. Naujajame sutarties projekte yra įrašytas svarbus punktas, nesantis ankstesniuose dokumentuose. Sutarties dalyvėms leidžiamas karinis bendradarbiavimas su tomis valstybėmis, kurios nėra pasirašiusios šio dokumento. Šiame tarptautiniame pasitarime nedalyvavo valstybės, aktyviai gaminančios ir naudojančios bombas: JAV, Rusija, Kinija, Indija, Izraelis, Pakistanas.

Pirmą kartą istorijoje dviejų kaimyninių Ontario ir Kvebeko provincijų vyriausybės surengė jungtinį posėdį Kvebeko mieste. Jų vadovai aptarė bendradarbiavi-

mo aplinkosaugos, energetikos ir susisiekiimo srityse galimybes. Buvo priimtas konkretus “šiltnamio” teršalų mažinimo planas. Iki 2010 m. bus numatytos ribos ir mainų galimybė. Tikimasi, kad tai padės sumažinti aplinkos taršą iki 1990 m. lygmens, kaip ir numatyta Kyoto susitarimo dokumentuose. Be šio svarbaus susitarimo, vadovai susitarė bendromis jėgomis statyti greitojo traukinio Montrealis-Otava-Toronto-Windsor kelią.

Alexa McDonough, N. Scotia NDP narė, po 30 metų Kanados politiniame gyvenime pareiškė nedalyvaušianti ateinančiuose rinkimuose. Ilgametės šios provincijos bei valstybinės NDP partijos vadovės vardas politikos istorijoje bus minimas kaip ne vieno pasiekimo pradininkės. A. McDonough buvo pirmąja N. Scotia provincijos atstove Kanados parlamente. Ji – pirmoji moteris, tapusi valstybinės politinės partijos vadove. Vienintelė tarp moterų, parlamento narių, Alexa McDonough buvo išrinkta į parlamentą 4 terminams iš eilės. Netgi šiomet Atlanto provincijos parlamento atstovų grupėje ji – vienintelė moteris.

Kanados prekybos partnerių skaičius gausėja ir skaičiumi, ir geografinė įvairove. JAV, Meksika, Kosta Rika, Čilė, Izraelis sėkmingai, be suvaržymų prekiauja su Kanada. Rengiama laisvos prekybos sutartis su Peru. Abipusiai Kanados ir Peru mainai siekia 2.45 bln. dol. Kanada veža į Peru kviečius, miežius, žirnius ir popierių, iš Peru mes gauname paukštieną, kiaušinius, perdirbtą cukrų. Dėl laisvos prekybos deramasi su Islandija, Šveicarija, Lichtenšteinu, Kolumbija ir Dominika.

Šiaurinėje Ontario provincijos dalyje įkurtas dar vienas rezervatas. Ojibvų genties indėnams paskirta 12.5 kv. kilometrų plotas Partridge ežero pakrantėje, į šiaurės rytus nuo Thunder Bay. Manoma, kad jame išsikurs visur išsimėtę šios genties genties šeimos. Jiems bus pastatyta senelių namai, mokykla ir vaikų darželis, gyvenamieji namai.

Į pavojingų profesijų sąrašus greitai teks įrašyti ir laiškanesius. Per metus valstybėje šunys sukandžioja per 500 laiškanesių, nešiojančių siuntas ar paštą. Kanados pašto tarnyba prašo šunų savininkus geriau treniruoti savo keturkojus globotinius, kad jie būtų mažiau agresyvūs ir laikyti juos nuošaliau nuo savo darbą atliekančių žmonių. **SK**

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

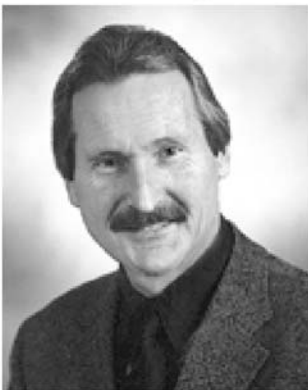
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir “Tėviškės žiburiams”. Kas galite, paremkite juos auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

PARTIJOS NEPRIĖMĖ

Teisingumo ministerija atsisakė įregistruoti praėjusį mėnesį įsteigtą Žemaičių partiją. Jos vadovas eksparlamentaras Egidijus Skarbalius sako nenuleisiąs rankų ir bandysiąs ją įsteigti bei įregistruoti iš naujo. Ministerija jam atsiuntė neigiamą atsakymą, kuriame išvardintos priežastys, dėl kurių Žemaičių partijos esą negalima įtraukti į Juridinių asmenų registrą. Valdininkams užkliuvo steigiamojoje sueigoje dalyvavusių žmonių skaičius, kai kurios Žemaičių partijos programinės nuostatos. Pvz., partija pažadėjo siekti, kad žemaičių kalba taptų oficiali žemaitiškose savivaldybėse. Jam pasakyta ir kad įgaliojimai turi būti patvirtinti notaro, nors vėliau įsteigtoms Arūno Valinsko vadovaujamai Tautos prisikėlimo partijai ir Algirdo Paleckio vadovaujamai partijai “Frontas” esą tiko ir paprasti įgaliojimai. Ministerijos atsakyme paminėta ir siūloma administracinė reforma, po kurios atsirastų Žemaitijos regionas. Esą tokio oficialaus regiono negali būti, nes anksčiau jis nebuvo įsteigtas. Žemaičių pasiūlyta daugiapakopė savivaldos sistema, anot valdininkų, neatitinka kai kurių Konstitucijos principų. E. Skarbalius su bendraminčiais taip pat nori įteisinti žemaičių tautybę, tačiau neigiamą atsakymą jiems jau davė teismas.

MAŽIAU DARBŲ

Šių metų kovo pabaigoje Lietuvoje buvo 26,100 laisvų darbo vietų samdomiesiems darbuotojams, skelbia Statistikos departamentas. Per ketvirtį laisvų darbo vietų skaičius sumažėjo 8%, o palyginti su atitinkamu 2007 m. laikotarpiu, padidėjo 5.8%. Daugiausia laisvų darbo vietų – pramonėje, mažiausia – žemės ūkyje. Tyrimo duomenimis, pirmojo ketvirčio pabaigoje daugiausia laisvų darbo vietų užfiksuota pramonėje – 7,100 (27.2%), viešajame valdyme ir gynyboje; privalomajame socialiniame draudime – 4,100 (15.7%), prekyboje – 3,000 (11.3%), transporto, sandėliavimo ir ryšių įmonėse – 2,800 (10.7%), statyboje – 2,700 (10.3%). Mažiausia laisvų darbo vietų 2008 m. pirmojo ketvirčio pabaigoje buvo žemės ūkyje, medžioklėje, miškininkystėje ir žuvininkystėje – 1.7%, viešbučiuose ir restoranuose – 2.4% visų laisvų darbo vietų. 2008 m. pirmojo ketvirčio pabaigoje laisvų darbo vietų lygis šalyje buvo 1.9%. Didžiausias laisvų darbo vietų

lygis nustatytas viešajame valdyme ir gynyboje; privalomajame socialiniame draudime – 4.6%, finansiniame tarpininkavime – 3.5%, pramonėje ir transporte, sandėliavime, ryšiuose po 2.6%, statyboje – 2.2%. Mažiausias laisvų darbo vietų lygis buvo švietime – tik 0.5%.

GAISRŲ STATISTIKA

Nors gaisrų ir žuvusiųjų juose mažėja, Lietuva vis dar patenka į Europos šalių pirmąjį dešimtuką pagal žuvusiųjų gaisruose skaičių. Palyginti su santykinio gyventojų skaičiumi, tenkančiu 100,000 gyventojų, Lietuvoje nelaimės su ugnimis nutinka kelis kartus dažniau nei Didžiojoje Britanijoje ar Suomijoje. Dauguma gaisruose žuvusių suaugusių ir pilnamečių gyventojų prieš nelaimę svaiginosi alkoholiu, gyveno turėdami mažas pajamas. Beveik trečdalis neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos. 37% žuvusiųjų turėjo pajamas, tačiau alkoholis sąlygojo jų mirtį ugnyje. Per penkis šių metų mėnesius Lietuvoje kilo 7275 gaisrai. Palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai, jų sumažėjo 6%. Gaisruose žuvo 130 žmonių, pernai per tą laikotarpį ugnis nusinešė 156 gyvybes. Nemažai gaisrų Lietuvoje kyla dėl elektros instaliacijos gedimų ir netvarkingų dūmtraukių. Dažniausiai šios nelaimės nutinka šalies kaimuose žiemą.

MAŽIAU STREIKŲ

Statistikos departamento duomenimis, šių metų sausio-kovo mėnesiais švietimo įstaigos surengė 111 legalių streikų, iš jų – 14 įspėjamųjų. Palyginti su praėjusių metų ketvirtuoju ketvirčiu, šiemet surengta trečdaliu mažiau streikų, bet jie vyko didesnėje šalies teritorijoje. Streikus rengė 9 apskričių (Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus), 23 savivaldybių švietimo įstaigos. Streikuose dalyvavo 108 švietimo įstaigos. Daugiausia streikų surengta Klaipėdos miesto, Rokiškio ir Telšių rajonų savivaldybių švietimo įstaigose. Streikavo 6 pradinės, 29 bendrojo lavinimo ir 73 bendrojo vidurinio mokyimo įstaigos. Vidutinis visuose streikuose dalyvavusių darbuotojų skaičius – 4624, iš jų 511 darbuotojų dalyvavo įspėjamuosiuose streikuose. Pagrindinės streikų skelbimo priežastys – nepasitenkinimas darbo užmokesčiu, darbų apimtimi, mokytojo profesijos statusu visuomenėje. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

VISI LONDONO, ON, IR KITŲ APYLINKIŲ LIETUVIAI KVIEČIAMI Į
Londono Šiluvos M. Marijos PAMALDAS-GEGUŽINĘ

š.m. birželio 22, sekmadienį,

Petro Sergaučio dvare, 660 Sunningdale Rd.E., London, ON

(Pirmas namas į vakarus nuo Sunningdale ir Adelaide gatvių sankryžos šiaurinėje pusėje)

*** 1 v.p.p. – sekmadieninės MIŠIOS**

*** 2.30 v.p.p. – GEGUŽINĖ: vaišės, dainos ir žaidimai**

Rengia – naujoji parapijos taryba ir klebonas

Iškilmė Lietuvių tautinėse kapinėse Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

“Memorial” (Atminimo) dieną, kuri JAV yra minima paskutinį gegužės mėnesio savaitgalį, nemažai mūsų tautiečių apsilankė abiejose lietuvių įsteigtose kapinėse, esančiose Čikagoje ir apylinkėse. Lietuvių Tautinėse kapinėse, kurios yra Justice, IL, iškilmė vyko sekmadienį, gegužės 25-ąją, o Šv. Kazimiero kapinėse, pirmadienį, gegužės 26-ąją. Mes lankėmės iškilmėje Lietuvių Tautinėse kapinėse, kurios dar tebeturi lietuvišką pavadinimą. (Deja, iš Šv. Kazimiero kapinių pavadinimo žodis “lietuvių” jau seniai pašalintas, nes tokį sprendimą priėmė Čikagos arkivyskupija, kuriai šios kapinės priklauso).

Iškilmė buvo pradėta Amerikos legiono lietuvių Don Varnas posto veteranų, jų pagalbinio moterų vieneto ir šaulių organizacijos uniformotų atstovų su vėliavomis eisena nuo kapinių vartų iki specialiai šiam reikalui padarytos estrados. Eisenoje dalyvavo Petro Zalūbos vadovaujamas orkestras, kuris grojo gedulinę muziką. Orkestrantai atliko kelis kūrinius ir programos metu.

Pradžioje vyko vėliavų sunešimas prie estrados. Šiai programos daliai vadovavo Don Varnas posto seržantas Bronius Mikėnas. Buvo sugroti JAV ir Lietuvos himnai. Susirinkusiems pristatyti kapinių direktoriai bei garbės svečiai – majoras Arūnas Tamulaitis ir Paul Brooks, kurie vėliau gavo atžymėjimo ženklus.

Kiek ilgesnę kalbą pasakė Don Varnas posto buvęs “komanderis” Vytas Paškauskas, dabartinis Amerikos legiono IV-ojo distrikto kapelionas, einantis diakono pareigas Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje Marquette Parke. Jis apie “Memorial Day” ir šios šventės reikšmę pasakojo lietuvių ir anglų kalbomis. Būdamas Vietnamo karo veteranas jis gerai žino, kas yra tarnavimas kariuomenėje, kokie netikėtumai laukia kario kiekvieną valandą.

Antkapis sibiriniams trėmimams prisiminti Lietuvių Tautinėse kapinėse Čikagoje

V. Paškauskas išvardijo visus karus, kuriuose Amerikos kariai dalyvavo, nurodė juose kovojusių ir žuvusiųjų skaičius. Kaip rodo statistiniai duomenys, JAV karuose ir svetur kariavo net 42 milijonai žmonių, iš kurių apie

pusantro milijono atidavė savo gyvybę.

– “Memorial Day” šventė nėra diena, skirta apsipirkimui, praleidimui paplūdimyje ar šiaip pramogavimui. Ji skirta kovojusių ir žuvusių pagerbimui, – sakė V. Paškauskas. – Ši diena yra svarbi mums visiems, neskirstant, ar jie gimė šiame krašte, ar yra iš kitur atvažiavę, nes primena mums svarbius istorinius įvykius.

Paminklas buvusiam Lietuvos prezidentui dr. Kaziui Griniui Lietuvių Tautinėse kapinėse Čikagoje

Programos metu kalbėjo ir kapinių pirmininkas Arūnas Buntinas, kuris įteikė pasižymėjimo ženklus kariams A. Tamulaičiui ir P. Brooks. Porą muzikos kūrinių atliko solistė Dalia Eidukaitė-Fanelli, kuri šiuose minėjimuose dalyvauja be pertraukos jau 17 metų. Pabaigai buvo skirta patriotinė amerikiečių daina *God Bless America (Dievas telaimina Ameriką)*. Mirusiųjų pagerbimui Don Varnas veteranai iš šautuvų iššovė tris salves – tie garai plačiai nuaidėjo, primindami, kad panašiais šūviais buvo apginta šio krašto nepriklausomybė bei laimėti karai kituose kontinentuose.

Lietuvių Tautinėse kapinėse yra palaidota daug Lietuvai ir Amerikai nusipelnusių lietuvių. Čia matome didžiulius paminklus dr. J. Šliūpui, buvusiam Lietuvos prezidentui dr. K. Griniui, Bobelių-Devenių šeimų nariams, dail. A. Varnui, komp. V. Jakubėnui, visuomenės veikėjui dr. P. Grigaičiui, žymiam keliautojui W. Rask-Rasčiauskui ir daugeliui kitų žymių tautiečių. Dabar šiose kapinėse laidojama nemažai naujai į šį kraštą atvykusiųjų tautiečių.

Kapinių administratorius Saulius Balsys papasakojo, kad šios kapinės jau rengiasi minėti savo gyvavimo šimtmetį. Jo žiniomis, čia per metus palaidojama apie 60 mūsų tautiečių, kai kuriais metais daugiau.

(Ntrs. E. Šulaičio)

“Poezijos pavasaris” Vokietijoje

Pirmą kartą Vokietijoje lyrika ir dainomis nuskambėjo iškiliausias, jau 44-ą kartą vykstantis Lietuvos literatūrinis renginys – tarptautinis festivalis “Poezijos pavasaris”. Gegužės 26-28 d.d. Vokietijoje viešėjo poetai Marcelijus Martinaitis, Aidas Marčėnas, Dovilė Zelčiūtė ir jaunas poetas-bardas Domantas Razauskas.

Svečiai iš Lietuvos pirmą vakarą savo poeziją skaitė į Hiutenfelde esančios Rennhof'o pilies salę susirinkusiems Vasario 16-osios gimnazijos mokiniams bei apylinkėje gyvenantiems lietuviams. Itin šiltai sutiktą bei ilgais plovimais palydėtą menininkų pasirodymą vainikavo netikėta D. Razausko bei gimnazijos muzikos mokytojo Gintaro Ručio atlikta muzikinė improvizacija gitaromis.

Poetai aktyviai bendravo su gimnazijos mokiniais ir vedė netgi dvi kūrybines dirbtuves, palydėtas įdomių diskusijų, kurių metu svečiai šalia įvairių kitų temų dalinosi savo patirtimi apie poezijos kūrimo procesą bei apmąstymais, apie skirtumus tarp dainuojamosios poezijos ir populiariosios muzikos.

“Poezijos pavasario” Vokietijoje renginių organizatorius Europos lietuvių kultūros centro (ELKC) direktorius Rimas Čuplinskas kartu su Vasario 16-osios gimnazijos lietuvių literatūros mokytoja Brone Lipšiene supažindino su gimnazijos patalpomis ir apžvelgė jos turtingą istoriją nuo 1951 metų, kurioje tiesiogiai atsispindi lietuvių tautos

Lietuvos poetai Marcelijus Martinaitis, Aidas Marčėnas, Dovilė Zelčiūtė ir Domantas Razauskas, aplankę Hiutenfelde dirbančią, buvusią torontietę dail. Jūratę Batūraitę-Lemke (sėdi kairėje) Ntr. R. Čuplinsko

istorija nuo karo pabėgėlių laikų iki Lietuvos atgimimo bei nepriklausomybės atgavimo ir nūdienos opaus masto emigracijos. Pokalbyje su gimnazijos direktoriumi Andriumi Šmitu poetas Marcelijus Martinaitis nuogastavo, jog šiuo metu Lietuvoje tyranti neigiama nuotaika emigrantų atžvilgiu trumparegiškai nuvertina milžinišką pokario išeivijos indėlį puoselėjant lietuvišką kultūrą ir garsinant Lietuvos vardą tremties sąlygomis.

Kitą vakarą poetai išvyko į netoliese esantį Viernheim'o miestą, kur skaitė savo kūrybą vokiečiams. Renginys įvyko erdviame Friedrich-Fröbel vidurinės mokyklos priangyje, kur jaučioje aplinkoje poetai sužavėjo klausytojus archajiš-

ku lietuvių kalbos skambesiu. Pristatydami savo kūrinius, poetai publikai pabrėžė lietuviškos lyrikos, ir ypač dainuojamosios, svarų vaidmenį tiek 19-to š., tiek prieš 20 metų įvykusio tautinio atgimimo laikotarpiu bei šmaikščiai papasakojo įvairias akimirkas iš Lietuvos praeities ir dabartinio gyvenimo. Vokiškus eilėraščių vertimus išpūdingai skaitė buvęs Vasario 16-osios gimnazijos mokinys Vaidas Bruderis.

Vakaro metu M. Martinaitis taip pat įteikė “Poezijos pavasario” 2008 apdovanojimą Berlyne gyvenančiai vertėjai Claudia Sinnig už Sigito Parulskio ir Tomo Venclovos eilėraščių vertimus į vokiečių kalbą. Apdovanojimą C. Sinnig vardu priėmė ELKC direktorius R. Čuplinskas.

Keleto dienų viešnagės metu svečiams buvo aprodyti dar romėnų laikais įkurti Ladenburg'o ir Heidelberg'o miestai. Poetai taip pat spėjo aplankyti net tris Hiutenfelde gyvenančias lietuves dailininkes – Izoldą Zacharias, Jūratę Batūraitę-Lemke ir Meilę Veršelis. Nufilmuotas renginių ištraukas galite rasti ELKC tinklalapyje www.elkc.org. RČ

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 59 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75%
santauipas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.00%
180 dienų indėlius2.25%
1 m. term. indėlius2.85%
2 m. term. indėlius3.35%
3 m. term. indėlius3.80%
4 m. term. indėlius4.00%
5 m. term. indėlius4.10%
RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.2.85%
2 m. ind.3.35%
3 m. ind.3.80%
4 m. ind.4.00%
5 m. ind.4.10%

PASKOLAS
Asmeninės nuo6.15%
nekiln. turto 1 m.6.15%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Tautos fondo posėdyje jo tarybos pirmininkas A. Vadeckas, vadovavęs posėdžiui, pirmiausia priminė apie didelę netektį – šios žemės kelionę baigė Tautos fondo ilgametis darbuotojas ir garbės pirmininkas a.a. Juozas Giedraitis, ilgametis šio fondo darbuotojas a.a. Vacys Steponis ir dosnus aukotojas a.a. kun. dr. prof. Antanas Paškus. Mirusieji buvo pagerbti tylos minute. Valdybos pirm. Giedrė Kumplikaitė savo pranešimo pradžioje paminėjo, kad greitai Bostono Lietuvių enciklopedija (leidėjas Juozas Kapočius) bus išleista DVD formate. Ji taipgi pranešė, kad VLIKO ir Tautos fondo archyvai pervežami į valstybinę Martyno Mažvydo biblioteką Vilniuje. Išdo reikalais kalbėjo finansų komisijos pirm. Saulius Sirusas. Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto pranešė, kad nuo pernykščių metų rudens ypatingas dėmesys skiriamas Lietuvos mokykloms jas aprūpinant vertinga auklėjimo literatūra.

Tų pastangų imtasi, kai sužinota, jog daugumos Lietuvos mokyklų bibliotekose dar vis laikomos sovietmečiu išleistos knygos. Mokyklų įdukrinimo ir paramos komisijos pirm. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto sakė, kad ši komisija siekia nors iš dalies šią būklę atitaisyti. “Knygos Lietuvai” projekto vadovė dr. Rožė Šomkaitė pranešė, kad šiuo metu ruošiamos trys knygos išdalinti 1500 Lietuvos mokyklų. Knygoje *Lietuviai Arktyje*, sudarytoje Jono Makausko, aprašomas tremtinių gyvenimas prie Laptevų jūros Sibire. “Gurevičiaus sąrašuose” – pavardės daugybės lietuvių, gelbėjusių žydus nacių laikais. Jono Dauguviečio knygoje *Gyvenimas duobėje* aprašomas tremtinių gyvenimas Sibire. Paramos skirstymo komisijos pirm. Evaldas Remėza padarė pranešimą apie paramos paskirstymą Rytų Lietuvos bei kitoms mokykloms, *Tėviškės šviesos* leidimui, APPLE, jaunimo stovykloms ir kt. Iš viso paskirta 102,850 dol.

Australija

Brisbanės lietuviai minėjo Motinos dieną. Į gėlėmis papuoštus Lietuvių Namus rinkosi ir jauni, ir vyresni tautiečiai pasveikinti motinų, praleisti keletą valandų tarp savųjų. Kiekvienai mamai buvo prisegta gėlytė su tautiniu kaspinu. “Baltijos” klubo, kuris ir surengė šį minėjimą, vardu pasveikino mamas ir močiutes Raimondas Mališauskas. Meninei programai vadovavo Genė Navickienė. Ji taipgi

savo žodyje gražiai apibūdino Motinos dienos svarbą. Pasak kalbėtojos, laiminga tauta, kurios motinos yra geros, mylinčios ir tvirtos gyvenimo audrose. Toliau vyko eilėraščių deklamavimo pynė. Tai atliko F. Luckienė, V. Adomavičius, J. Aičienė, J. Milytė. O R. Mališauskas visus linksmiai nuteikė anekdotais apie šių laikų mamas. Jis taipgi padėkojo meninės programos atlikėjams bei visiems dalyviams ir kvietė pasi- vaišinti lietuviškais valgiais.

Britanija

Londone gegužės 5 d. įvyko jau trečias iš eilės jaunųjų talentų konkursas, skirtas Motinos dienai. Jame dalyvavo vaikai ir jaunimas iki 18 metų trimis skirtingomis grupėmis – instrumentalistų, vokalistų ir šokėjų, iš viso 167 jaunų talentų. Konkurso pradžioje vaikai skambino pianinu, gitara, smuikavo, grojo saksofonu. Pirmą vietą laimėjo 12 metų smuikininkė Irena Vaitiekūnaitė. Toliau pasirodė dainininkai. Nuskambėjo daug gražių lietuviškų dainų. Pirmą vietą šioje grupėje atiteko Živilei Ūselytei. Vakare vyko šokėjų pasirodymas. Vieni šoko pramoginius šokius, kiti pasirinko lietuvių tautinius. Visi buvo maloniai nuteikti, kai 7-8 metų berniukai šokdino vienmetes mergaites. Žiūrovams labiausiai patiko tautinių šokių grupė, atvykusi iš Lietuvos, tapusi nugalėtoja. Laimėjimu džiaugėsi grupės šokėjai ir jų vadovė Zita Dambrauskaitė. Konkurso organizavo švietimo centro “Lighthouse” direktorė Nijolė Jankauskienė. Jo laimėtojai apdovanoti skulptūrėlėmis “Gimiau skambėti” ir Lietuvos ambasados Londone pažymėjimais.

Airija

Dubline Europos liaudies partijos vadovų suvažiavime dalyvavo Tėvynės sąjungos pirmininkas bei seimo vicepirmininkas Andrius Kubilius. Susitiko jis ir su Dublino lietuviiais, dalyvavo lietuviškose pamaldose Šv. Andriaus katedroje. Po pamaldų bendravo su parapijiečiais ir katalikų lietuvių jaunimo bendruomenės atstovais. Švietimo klausimus aptarė su Dublino šeštadieninės lietuvių mokyklos “4 vėjai” vadovais, mokytojais ir tėvų komiteto atstovais. Lietuvos ambasadoje vyko pasitarimas su Airijos lietuvių bendruomenės atstovais. Svarstyty galimybės padėti tautiečiams spręsti problemas Airijoje, keltas klausimas, kaip sudaryti palankesnes sąlygas tautiečiams sugrįžti į Lietuvą ir kaip juose pažadinti tokį norą? **JA**

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Lietuvių tautinių šokių grupė “Atžalynas” (kairėje, ntr. K. Baliūnaitės) ir Hamiltono tautinių šokių ansamblis “Gyvataras” (ntr. V. Jonušonienės), atlikę programą tautybių festivalyje “Carassauga”, lietuvių paviljone, Anapilio sodyboje, š.m. gegužės 23 d.

Gerai įvertintas Kauno kamerinis choras “Cantate Domino”

Š.m. gegužės 16-18 d.d. Kauno Vytauto Didžiojo šventovės kamerinis choras “Cantate Domino”, vadovaujamas Rolando Daugėlos, dalyvavo XVIII Tarptautiniame sakralinės muzikos chorų konkurse Namestovo mieste Slovakijoje.

je. Aštuoni chorai iš septynių Europos šalių – Čekijos, Lietuvos, Ukrainos, Slovėnijos, Švedijos, Vengrijos ir du chorai iš Lenkijos – varžėsi dėl aukso, sidabro ir bronzos diplomų bei geriausio festivalio choro vardo.

Lietuvių laukė didelis, dar nepatirtas išbandymas, kaip per trumpiausią laiką (vieną dieną) suderinti, sustyguoti ir maksimaliai kokybiškai paruošti konkursinę programą. Koncertinių pasirodymų, įvairių renginių gausa, o svarbiau-

sia – pasiruošimas pirmą kartą Lietuvoje statomai italų kompozitoriaus Daniele Ricci roko operai *Prisikėlęs* to padaryti Kaune neleido. Didžiulė choro ir jo vadovo konkursinė patirtis, susiklausymas, puikūs tarpusavio santykiai ir pagarba muzikai leido paskutinę dieną prieš festivalį suderinti sudėtingų partitūrų skambesį ir įtaigiai atlikti jų gilų turinį.

Tai žiuri komisijos ir jos pirmininko dr. Milan Kolena neliko nepastebėta, ir, vertinant visus konkurso dalyvius, kurie klausytojus stebino aukštu meniniu lygiu, lietuviams buvo garbingai įteiktas sidabro diplomai ir pakvietimas dalyvauti laureatų koncerte. Geriausiu choru pripažintas “Discantus Vocal Ensemble” iš Budapešto (Vengrija), vad. Peter Meszaros, aukso diplomai įteikti Stock-

holmo muzikos gimnazijos jaunimo chorui (Švedija), vad. Mikael Wedar, bei chorui iš Slovėnijos Novo Mesto, vad. Jožica Prus. Įvairius apdovanojimus laimėjo kiti chorai: Ukrainos universiteto mišrus choras “Dnipro” iš Kijevo, “Partichora Ensemble” bei Jaunimo choras Carduelis iš Lenkijos.

Po konkurso chorai koncertavo aplinkiniuose miestuose, plaukė laivu, lankė pilis ir uolas. Trumpam ištrūkė iš kasdienės rutinos gniaužtų Kauno Vytauto Didžiojo šventovės kamerinio choro “Cantate Domino” dainininkai ir jo vadovas Rolandas Daugėla grįžo namo žvalūs, kūrybingi, puikios darbingos nuotaikos. Tai padėjo puikiai pasirodyti įtaigios, sakralios ir nūdieniškai tikroviškos roko operos *Prisikėlęs* premjeroje, stebint 6,000 klausytojų. **Inf.**

Kontaktinis asmuo: Rolandas Daugėla, Meno vadovas, Kauno kamerinis choras “Cantate Domino”. Tel.: +370 656 84641.

Choras “Cantate Domino” su vadovu Rolandu Daugėla, XVIII Tarptautiniame sakralinės muzikos chorų konkurse Slovakijoje laimėjęs sidabrą

Norint ką nors įamžinti, prisiminti mielą žmogų ar įvykį, atsiranda ir kokia nors kūrybinė forma – ar tai būtų akmenyje, drobėje, medyje ar metale. Svarbesnieji istorijos įvykiai ar asmenys, įamžinami statulomis miestų aikštėse, meniškais skulptūromis ar memorialinėmis lentomis prie pastatų. Mums patiems artimi asmenys įamžinami mūsų atmintyse arba antkapiais kapinėse. Pažvelkime į lietuvių kapines Anapilyje – kiek ten sukaupta meniško darbo, meilės ir pagarbos išreiškimo! Per antkapius kaip tik ir išlieka ateinančioms kartoms prisiminimai asmenų, kurie yra brangūs mūsų šeimos nariai arba nusipelnę visuomenei. Per juos paliekama istorijos tyrinėtojams įdomi medžiaga apie tuo laikotarpiu gyvenusius asmenis.

Beieškodami lietuvių išeivių istorijos pėdsakų Vokietijoje, ne vienas esame radę vokiečių tvarkingai prižiūrimose “ausländer” kapinaitėse lietuvišką kampelį, kuris svetimoje žemėje tampa ypač savas ir mielas, kai pamatai lietuvišką koplytstulpį ar perskaitai lie-

Įamžinti per muziką

tuviškus vardus bei pavardes ant dar stovinčių antkapių. Šitoks “įamžinimas”, nors svarbus ir prasmingas, yra “statiškas”, negyvas. Verta pažvelgti ir į kitą įamžinimo būdą – judresnį, gyvesnį, nes jis pakartotinai naudojamas ir teikia malonumo ateities kartoms. Tai – įamžinimas brangaus asmens ar įvykio per muziką.

Neretas, prieš kelis šimtmečius Händelio, Bacho, Mozarto bei kitų sukurtas klasikinės muzikos kūrinys išvydo dienos šviesą dėka mecenatų, kurie tiesioginiai ir aktyviai rėmė jų darbus – kitaip sakant, sudarė sąlygas jiems nesirūpinti kasdieniais gyvenimo bei buities reikalais, kad liktų laisvi kurti. Buvo kuriama ir pagal užsakymus vykdančios mecenato norą, kad tuo būdu būtų pagerbtas koks nors svarbus įvykis ar asmuo. Taip dėl aktyvaus rėmėjo/mecenato ir kūrėjo santykio, atsirado daugybė darbų, kuriais iki šios dienos mes džiaugiamės, ir džiaugsis po mūsų at-

einančios kartos.

Todėl rėmėjo/kūrėjo santykį svarbu vystyti mums, ypač norint išlaikyti bei skatinti lietuvišką kūrybą. Niekas kitas be lietuvių (su retom išimtim) nerems lietuvių kūrėjų. Diegieji lietuviški renginiai tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje, teikia progą naujiems kūriniams išvysti dienos šviesą ir tapti mūsų kultūrinio gyvenimo lobyno dalimi – lobyno, kurį teks ateinančioms kartoms saugoti, naudoti bei puoselėti toliau, prie jo prisidedant naujais kūriniiais. Kaip džiaugėmės išgirdę naujus, galingus ir įspūdingus Ritos Kliorienės, Giedriaus Svilainio ir kitų kūrinius paskutinėje 8-oje Dainų šventėje 2006 m. Čikagoje. Tie kūriniai paliudijo, kad esame kūrybiškai gyvi ir našūs savo lietuviškos bendruomenės nariai, kad mūsų tauta, kur ji bebūtų išsisklaidžiusi, yra gyva. Jie praturtino šventę ir parodė, kad kūrybiškai esame dar labai pajėgūs. Tos dainos iki šios dienos kartojamos

įvairiuose minėjimuose, subvimuose, vasaros stovyklose. Tai didžiulė lietuviškai visuomenei dovana, kai ji giedama ar dainuojama.

Turime gražių pavyzdžių. Koks džiaugsmas sekmadienio pamaldose giedant neperseniausiai mus palikusio talento – Jono Govėdo kūrinus! Lyg Jonas būtų dar čia, mūsų tarpe – koks malonus ir artimas prisiminimas! Dalis Jono kūrinių kaip tiktai gimė mecenatų/rėmėjų bei užsakytojų dėka – be to rėmėjo/kūrėjo santykio jų neturėtume dabar mūsų kultūriniame lobyne, mūsų tarpe. Pagal užsakymą Leonidas Abarius sukūrė naujas giesmes Šv. Jono Mišios, skirtoms Jono Govėdo atminimui. Visų mecenatų pavardės įrašytos ir prisimintos kiekvieną kartą, kai Mišios giedamos. Giesmė *Jėzau, Tu dar pasilik su mumis*, sukurta Jono Govėdo, pagal Skrinškų/Viskontų šeimos užsakymą V. Skrinško atminimui. Visa eilė giesmių sukurta solisto, chorvedžio Vaclovo Verikailio atminimui.

“Volungė” ruošiasi Trijų chorų (Toronto “Volungė”,

Čikagos “Dainava” ir Klyvlando “Exultate”) koncertų ciklui 2010-2011 metais. Artėja 2010 m. Toronto mieste įvyks 9-oji Išeivijos lietuvių dainų šventė. Šiems ypatingiems įvykiams reikia naujų muzikinių kūrinių. Tai gera proga mecenatui/rėmėjui paremti naujos muzikos kūrinus. Tokiu būdu išvystytume santykį su kūrybiškais pajėgomis ir įamžintume mylimą asmenį, pažymėtume gyvenime svarbų įvykį, pvz. 50-mečio gimtadienį ar 30 m. bei 40 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Kviečiame pagalvoti apie galimybę paremti mūsų lietuviškas, kultūrinės pajėgas prasmingai įamžinant mums svarbius įvykius ar asmenis. Visi kreipiniai bus mielai priimami, duodami patarimai, paaiškinimai apie konkrečias galimybes. Aukojant per “Volungę”, auką galima nurašyti nuo valdžios mokesčių. Rašykite Daliai Viskontienei, “Volungės” vadovei, bei Prisikėlimo parapijos muzikos direktorei, c/o Prisikėlimo parapija, 1 Resurrection Road, Toronto, ON, Canada M9A 5G1. **Gabija**

Solistės E. Kardelienės dainininkų konkursas

Net nesitiki, kad š.m. balandžio 3 d. vykęs Elzbieta Kardelienės dainininkų konkursas jau buvo devintasis. Kitais metais laukia jubiliejinis konkursas. Kaip tą jubiliejų iškiliau paminėti, jau dabar reikia galvoti. Todėl ir norisi paprašyti gerbiamus Montrealio komiteto narius prisidėti savo idėjomis ir pasiūlymais. Juk laikas lekia greit. Šiame konkurso gražus būrelis jaunimo yra aktyvūs universiteto ir miesto renginių dalyviai. Tai bakalauras Mindaugas Rojus, tapęs pagrindinio prizo – E. Kardelienės stipendijos – laimėtoju, magistrantės L. Česlauskaitė ir R. Kazlauskaitė – rektoriaus premijos laimėtojos (prof. E. Kaniavos dainavimo kl.), taip pat R. Gėgžnaitė – dekanos premijos laimėtoja (prof. V. Vadoklienės dainavimo kl.), ir bakalauras V. Lizdenis – dekanos premija (prof. O. Glinskaitės dainavimo kl.).

Tradicinėje „Jaunųjų talentų pavasario fiestoje“ su Klaipėdos Mažosios Lietuvos simfoniniu orkestru balandžio pabaigoje dainuoja dvi mūsų II kurso magistrantės Laima Česlauskaitė (prof. E. Kaniavos dainavimo kl.) ir Loreta Karkauskaitė (prof. V. Vadoklienės dainavimo kl.). O statomame studentų spektaklyje Klaipėdos valstybiniame muzikiniam teatre W.A. Mozart'o op. *Figaro vedybos* dalyvauja visi E. Kardelienės konkursų (2006, 2007, 2008) laureatai bei jaunosios mūsų viltys, apie kurias galbūt dar išgirsime.

Po konkurso pakalbintas Mindaugas Rojus sakė: „Nuoširdžiai dėkoju gerb. A. Kebliui, visiems Montrealio lietuvių bendruomenės nariams bei prof. Valentinei Vadoklienei, KU Menų fakulteto dainavimo katedros vedėjai, konkurso organizacinio komiteto pirmininkei už suteiktą gali-

mybę dalyvauti Elzbieta Kardelienės dainininkų konkurse. Neapsakomai džiaugiuosi, kad buvau pastebėtas ir įvertintas komisijos kaip talentingas atlikėjas bei gavau aukščiausią įvertinimą. Nors esu dar bakalauro studijų studentas, tačiau be gerb. prof. Eduardo Kaniavos nebūčiau pasiekęs tokio puikaus rezultato”.

Lietuviai – daininga tauta. Džiugu, kad Lietuvoje dar yra jaunimo, suvokiančio, jog tikrasis dainavimo menas sukuriamas kantriai dirbant ir siekiant profesinių žinių, igūdžių bei vokalinį subtilybių.

Prof. Valentinė Vadoklienė,
KU MF dainavimo katedros vedėja

Susipažinkime

Esu kilęs iš Kretingos rajono, Darbėnų miestelio. Ten baigiau vidurinę mokyklą, kurioje muzikos mokytoja Irena Gaškaitė pastebėjo mano vokalius sugebėjimus. Vėliau įstojau į S. Šimkaus aukštesniąją muzikos mokyklą (dabar konservatorija), dainavimo mokiausi pas dėstytoją Valeriją Balsytę. Besimokydamas paskutiniame kurse, dalyvavau A. Augaitytės dainininkų konkurse, kuriame užėmiau pirmąją vietą bei buvau paskatintas premija. Baigęs konservatoriją, vokalinės žinias tobulinau pas prof. Vladimirą Prudnikovą Vilniaus muzikos akademijoje.

2004 m. įstojau į KU Menų fakulteto dainavimo specialybę. Patekau pas lekt. Mindaugą Gylį, vėliau įžymiausio Lietuvos operos solisto – baritono, prof. Eduardo Kaniavos dainavimo klasę ir kurioje jau trečius metus iš šio pasižventusio pedagogo semiuosi profesinių žinių, igūdžių bei vokalinį subtilybių. Jo dėka paruošiau Onegino vaidmenį P. Čaikovskio operoje *Eugenijus Oneginas*, kuri buvo statoma Klaipėdos valstybiniame muzikiniam teatre, bei lai-

mėjau vykusioje atrankoje. Tokiu būdu man buvo pasiūlyta bei suteikta galimybė dirbti bei tobulėti šiame teatre. Nuo 2006 m. esu šio teatro solistas. 2007-2008 m. buvau vienas iš pretendentų gauti „Padėkos kaukę“ metų debiutanto nominacijoje. Esu paruošęs nemažai vaidmenų: Oneginas P. Čaikovskio op. *Eugenijus Oneginas*, Žermonas Dž. Verdžio op. *Traviata*, Markizas de Fobla P. Abraham *Balius Savojoje*, kuni-gaikštis Ibshaimas J. Štrauso operetėje *Vienos kraujas*. Paruošti vaidmenys vaikų spektakliams: Ridikėlis R. Kučinsko *Bulvinė pasaka*, Žmogus su karve A. Konstantino-

Mindaugas Rojus

vo *Ką senelis padarys, viskas bus gerai*. Su teatru daug koncertuojame ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Taip pat su Kretingos meno mokyklos ansambliu „Lyras“ dalyvauju įvairiuose konkursuose, kuriuose pelnėme ne vieną apdovanojimą. 2004 m. Montese (Italija) ansamblių ir vokalistų konkurse laimėjome pirmąją vietą. Su šiuo ansambliu šalies konkurse „Sidabriniai balsai“ taip pat pelnėme pirmąją vietą.

Su pagarba bei karščiausiais linkėjimais iš Klaipėdos – **Mindaugas Rojus** (g. 1981 m. sausio 24 d.)

Susivienijimo lietuvių Argentinoje veteranų ansamblis „Gintaras“, vad. Enrikas Cikota, 2008 m. gegužės mėn. Ntr. A. Stalioraičio

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos muzikos ir teatro akademijai (LMTA)

75-erių metų jubiliejaus proga padovanoti koncertiniai vargonai, atgabenti iš Salzburgo (Austrija) muzikos akademijos „Mozarteum“. Vargonai įmontuoti centrinuose akademijos rūmuose naujai atidarytoje salėje, kuri skirta kompozitoriui, vargonininkui ir pirmajam Kauno konservatorijos vadovui Juozui Karosui. Vargonus nupirko Šveicarijoje gyvenęs Juozas Karoso vaikaitis, verslininkas ir meno rėmėjas Saulius Karosas, o atgabenimu ir įmontavimu pasirūpino Austrijos ambasada bei Salzburgo apskrities valdžia.

Puošnūs, senoviškai atrodantys „Pfitzner“ dirbtuvėse pagaminti vargonai buvo nupirkti „Mozarteum“ akademijai, bet juos teko išmontuoti, kai akademija buvo uždaryta dvejiems metams dėl pavojingų asbesto dulkių. Laikiniai vargonai buvo išvežti į vieną pilį, vėliau pergabenti į kitas mažesnes akademijos patalpas, kurios jiems netiko. Vilniuje J. Karoso salėje vargonai skambėjo puikiai, tiek atliekant senųjų baroko kompozitorių kūrinius, tiek vargonuojant M.K. Čiurlionį. LMTA rektorius Eduardas Grabnys, atidarydamas naująją vargonų salę, pažymėjo, kad vargonai yra bene labiausiai Lietuvoje paplitęs muzikos instrumentas. Kai vargonų specialybė buvo pradėta dėstyti akademijoje, jos vadovams sovietmečiu tekę net išipareigoti, kad akademiją baigę vargonininkai niekada nedirbs šventovėse.

Karaliaučiaus visuomenėje balandį buvo sutikta vokiečių klasiko Hermann Sudermann prozos rinktinė *Lietuviškos istorijos* rusų kalba. Apsakymus ir apysaką *Kelionė į Tilžę* į rusų kalbą išvertė Ala Voronina bei poetas Semas Simkinas, išleido Klaipėdos „Eglės“ leidykla. Knyga papildyta H. Sudermann dukters prisiminimais ir anekdotais apie rašytoją. Knygos sutiktuvių renginyje dalyvavo Lietuvos generalinio konsulato Karaliaučiuje ir vietinės vyriausybės atstovai, knygos rengėjai, miesto inteligentija ir literatūros gerbėjai.

Hermann Sudermann (1857-1928) gimė netoli Šilutės, 1875 m. baigė Tilžės gimnaziją, studijavo istoriją ir filosofiją Karaliaučiaus universitete. 1877 m. persikėlė į Berlyno universitetą, vėliau ėmėsi žurnalistikos, buvo vyriausiuoju redaktoriumi Berlyno *Vokietijos laikraštyje*, gyveno Karaliaučiuje, Dresdene ir galiausiai Berlyne, kur ir palaidotas. Parašė 20 dramų, keliolika stambių prozos kūrinių, buvo žino-

mas kaip vokiečių natūralizmo atstovas.

Sumaniai ir įdomiai aprašė savo gimtojo krašto vietas ir žmones *Lietuviškose apysakose* (1917). Šią knygą dedikavo Šilutės kultūros rėmėjui H. Scheu, kuris po rašytojo mirties rūpinosi Šilutėje pastatyti jam paminklą. Lietuvoje jo kūryba vertinama dėl Mažosios Lietuvos ir lietuvininkų gyvenimo vaizdavimo, ypač apysakoje *Kelionė į Tilžę*. Režisierius Arūnas Žebriūnas pagal šią apysaką ir Sauliaus Šaltenio scenarijų 1981 metais susuko vaidybinį filmą *Kelionė į rojų*. Klaipėdoje nuo 1992 m. veikia H. Sudermann vardu pavadinta gimnazija, skirta vokiečių kilmės moksleiviams. 2007 metais Vokietijoje buvo plačiai paminėtas H. Sudermann gimimo 150 metų jubiliejus.

Kauno kultūros centre balandžio 15-20 d.d. vyko kompozitorių Edvard Griego ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio muzikos festivalis. Festivalį surengti Kauno valstybinei filharmonijai padėjo Norvegijos Hordlando grafystės taryba, MKČ draugijos Kauno skyrius bei Muzikos festivalių paramos fondas. Festivalį pradėjo Kauno miesto simfoninis orkestras (vyr. dirigentas Modestas Pitrenas) ir Kauno valstybinis choras (vyr. dirigentas Petras Bingelis). Programoje MKČ harmonizuotos lietuvių liaudies dainos bei sakralinė muzika mišriam chorui, Edvard Griego simfoninė siuita *Peer Gynt*.

Vėlesniuose renginiuose koncertavo Kauno apskrities Juozo Naujaliaus muzikos gimnazijos moksleiviai, Kauno merginų modernaus dainavimo studijos kamerinis choras „Musicalis“, Kauno styginių kvartetas bei vyrų vokalinio kvartetas „Opus vokalis“, solistai: pianistas Antonio Capijano (Italija), saksofonininkas Sergejus Vichrovas, pianistė Marina Kan (Norvegija), fleitininkas Andrius Radziukynas, klarinetininkas Julius Černius, smuikininkai Ieva Sipaitytė ir Robertas Buškevičius, violončelininkas Mindaugas Bačkus bei pianistė Sonata Zubovienė ir Rokas Zubovas.

Sankt Peterburgo valstybiniame Ermitažo muziejuje planuojama 2010 m. antroje pusėje surengti Mikalojaus Konstantino Čiurlionio darbų ir muzikos mini-festivalį. Tuo reikalu vyko pasitarimai tarp kultūros ministerio J. Jučo, Ermitažo muziejaus direktoriaus Michail Piotrovskio, MKČ dailės muziejaus direktoriaus O. Daugelio ir Valstybinio Ermitažo orkestro vadovo Sauliaus Sondeckio. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.1.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind.1.50%	nuo5.75%
1 metų term. indėlius2.00%	
2 metų term. indėlius2.50%	Sutarties paskolas
3 metų term. indėlius2.85%	nuo5.75%
4 metų term. indėlius3.10%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius3.25%	Su nekeičiamu
1 metų “cashable” GIC2.50%	nuošimčiu
1 metų GIC-met. palūk.2.75%	1 metų5.25%
2 metų GIC-met. palūk.3.25%	2 metų5.75%
3 metų GIC-met. palūk.3.75%	3 metų6.25%
4 metų GIC-met. palūk.4.10%	4 metų6.50%
5 metų GIC-met. palūk.4.25%	5 metų6.60%
RRSP, RRIF “Variable”1.50%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.50%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.3.85%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.25%	1, 2, 3 metų ...4.75%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.60%	Duodame CMHC
Taupomąją sąskaitą0.10%	apdraustas nekilnojamo
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...0.10%	turto paskolas
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.0.10%	Duodame komercines
Amerikos dol. GIC 1 metų	nekilnojamo turto paskolas
term. ind.1.75%	

**KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ**

NAUDOKITĖS “INTERAC-PLUS” KORTELE

**Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com**

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

SKYRIUS ANAPILYJE vasaros metu

(nuo birželio 3 d. iki rugsėjo 1 d.)

NEDIRBS ANTRADIENIAIS

Ketvirtadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais skyrius toliau dirbs įprastomis valandomis

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė

*Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.*

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos “PARAMOS”)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

Prelomčiškės savanoriai

*Klaikiai taip staugė vėjai palangėj,
Jūs gi palikę ramią trobelę,
Ėjot klumpėti, vos apsirengę,
Laisvę parnešti vargstančiai šaliai.*

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Šimtametė Adelė Dainauskienė, atminties nepraradusi, gerai žino Prelomčiškės kaimo istoriją. Ji pasakojo, kad paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, per kaimą ėjo šaukliai, sakydami: “Broliai lietuviai, ginkite Lietuvą nuo tironų”. Tuo metu Prelomčiškėj gyveno apie 40 šeimų. Daug buvo gerų žmonių. Jos tėvelis Vincas Čereškevičius, raštingas, buvo išvykęs Amerikon, bet grįžo. Motiejus Urmanavičius buvo kaimo teisėjas. Abu su Adelės tėveliu sprendavo kaimo reikalus. Buvo šviesuoliai, mokėjo skaityti, rašyti, skaitė laikraščius.

Šauklių pakviesti iš Prelomčiškės kaimo karan išėjo Urmanavičių šeimos trys sūnūs. Tėvai išleido Julijų, sulaukusį 25-erių, Karoliui buvo apie 20, o jaunėlis Antanukas, sulaukęs tik šešiolikos. Jų tėvas Motiejus buvęs du kartus nuvykęs už Atlanto, bet savo krašto, nors ir varge paskendusio, meilė ir ilgesys parvyravo Prelomčiškėn. Tėvynės meilės ugnelę įžiebė ir sūnų širdyse. Su Urmanavičiais savanorių kelią pasirinko devyniolikmetis Julius Paškevičius, bendraamžis Jonas Kazlauskas, 23-jų Pranas Remeikis. Išėjo klumpėmis apsiavę, menkai apsirengę.

Adelė prisimena juos grįžusius. Grįžo apsiirengę kareiviškom milinėm, apsiavę batais, juostomis apšvinioję kojas. Teko kovoti su bermontininkais, susitikti su kitais priešais. Nuo priešų kulkų saugojo ir apkasai. Apgynę tėvynę Lietuvos savanoriai grįžo namo kurti savo gyvenimo. Daugelio sūnų tėvai nesulaukė, jie žuvo, kad tėvynė būtų laisva. Nualinta, išvarginta Lietuva savo kovotojų nepamiršo. Surado Lietuvos valdžia žemės savanoriams.

Prelomčiškės savanoriai J. Kazlauskas ir P. Remeikis ne mažesnius nei 10 ha sklypus gavo Stebulių k. (Lazdijų raj.), J. Paškevičius – prie Krokialaukio miestelio, Urmanavičiai – Julius prie Šeštokų, Karolis – prie Ūdrijos,

Pasitraukiant iš Tėvynės
Ntr. iš kn. *Lietuva - mano tėvų žemė*

tremtį ir Prelomčiškės kaimo savanoriai. Beveik juos visus, jų tarpe ir garsiosios pasaulį dainininkės Violetos Urmanavičiūtės senelį Antaną Urmanavičių, su šeimomis belangiai traukiniai nuvežė į Irkutsko sritį.

Savanorio Juliaus Urmanavičiaus sūnus Gediminas su tėvais nebuvo ištremtas, tremties kančių nepatyrė. Kaip ir tėvas tapo savanoriu – pasirinko partizano kelią.

Už laisvę, už Lietuvos nepriklausomybę išėjo kovoti. Gediminas Urmanavičius-Pavasaris, gyvenęs tik 23 metus. 1952 m. Bestraigiskės miške, bunkeryje, kuris buvo išduotas, su draugais žuvo, bet okupantams nepasidavė. Savanorio Juliaus Paškevičiaus šeima tremties neišvengė, o sūnus Algimantas, mylėdamas Lietuvą, pasirinko partizano dalį, garbingai gynė nuo okupanto savo vargstančią tėvynę.

1918 m. garbingi Lietuvos savanoriai apgynė Lietuvos nepriklausomybę. Šlovė jiems! Garbė Prelomčiškės kaimui, užauginusiame gynėjus, mylėjusius savo kraštą, savo tėvynę labiau už save.

Valstybė – netikra, ar – su netikrumais?

Atkelta iš 1-mo psl.

Visokios “švytuoklės”, netikėtumai, nenumatomi posūkiai rinkimuose, ubagų, juokdarių, kolaborantų ir kitokių politinių nulių išrinkimas yra “liaudės” emocijų, o ne pilietinės visuomenės valios išraiška. Emocijoms sukelti, rinkėjams patraukti taikomos pilkosios bei juodosios technologijos ir net modernioji magija, todėl be reikalo daugelis mojuoja seimo ar savivaldybės nario mandatu, neva suteiktu tautos valia. Tėprideda tas mosikuotojas ranką prie širdies ir nors sau prisipažįsta, kad mandatą iškaulijo sukeltų emocijų dėka. Kol rinkimai vyksta per emocijas, jie nėra tikri rinkimai, o tik jų regimybė.

Ar tikra valstybė?

Jei tvirtinama, kad netikros partijos, netikri vadovai, netikra pilietinė visuomenė, netikri rinkimai ir netikri išrinktieji, savaime kyla klausimas: ar tikra valstybė, jei tiek esminių netikrumų? Iškart atsakysime – dar netikra. Teiginiui patvirtinti pridursime daugiau požymių.

Valstybė, užuot skyrusi lėšas ir pastangas visuomenei, kuri ir sudaro valstybę, šviesti bei ugdyti, tas lėšas skiria bilietams į valdžias išsipirkti (parama partijoms, rinkimų kampanijoms ir t.t.). Valstybė toleruoja ir skatina viešą korupciją – įmonių, organizacijų ir privačių asmenų paramą kandidatams į valdžias, kad pastarieji keltų emocijas, pirktų piliečių balsus, o patekę į valdžias tarnautų ne rinkėjams, o rėmėjams.

Tikra valstybė gerbia ir švenčia valstybės šventes, švenčių dienomis prie valstybinių ir privačių pastatų kelia vėliavas. Liberalų iniciatyva tokia priedermė suniekinta.

Valdžios vyrai ir moterys – liaudies tarnai – gauna dešimtis kartų didesnius atlyginimus už šeiminingą liaudies atstovus.

Tikra valstybė rūpinasi visuomenės dorove. Lietuvoje dorovės reikalai palikti Bažnyčiai, o valstybė, nebendradarbiaudama su Bažnyčia leidžia su dorove prasilenkiančius įstatymus, tautos ir jos valstybės piliečių dorovę smukdo.

Tikrose valstybėse nelojaliai piliečiui užimti atsakingas valstybines pareigas teisė ribojama. Lietuvoje tokio ribojimo nėra, aukščiausiose pareigose daugybė vakarykščių tautos prievartautojų, kolaborantų. Iš valstybės, kurioje pilietis yra visapusiškai saugus, pastarasis nebėga, nesižudo. Iš Lietuvos bėga, žudosi.

Netikrumams mūsų valstybėje, valstybės valdymo ydoms ir grimasoms išvardinti jaučio odos neužtektų, bet jų nematyti, dangstyti ar nutylėti – nevalia. Ne paverkšlenimo dėlei. Įvardijus, paviešinus negeroves, galima jas šalinti, jų vengti. O tai – pilietinės visuomenės ir ypač valdžių galioje ir valioje, jų priedermė ir pareiga.

Tarus, kad valstybė dar netikra, kartu teigiame, kad valstybę jau turime. Stebime ir labai geras pilietines iniciatyvas, bendruomeninę veiklą, kad netikrumų būtų mažiau. Todėl lieka džiaugtis tuo, ką turime, netikrumus šalinti ir kurti bei tvirtinti valstybę be netikrumų.

Ne atstumas, bet lėtumas

R. Dargis DELFI interneto tinklalapyje vasario 8 d. klausia
“Kodėl Transilvanija ‘Nokiai’ arčiau negu Lietuva?”

Tradicinis lietuviškas paaiškinimas, kodėl Estijai sekasi geriau negu Lietuvai, yra toks – “jie arčiau Suomijos”. Tuo tarpu pasaulinės telefonijos įmonės “Nokia” sprendimas perkelti gamyklą iš Vokietijos ne į Taliną ir net ne Vilnių, o į Transilvaniją – kartu su 88 mln. (JAV) investicija – dar kartą primena, kad naujų laikų ekonomikoje ne kultūrinis artumas, o ekonomikos judrumas lemia, kurioje valstybėje yra geriamas pergalės šampanas, o kurioje – raminamieji dėl ekonomikos lėtėjimo.

“Nokia” tikrai žino, kur yra Lietuva, tad ką gi tokio jie surado Cluj Napocoje, ko neturime mes? Nuo Bukarešto iki šio apskrities centro reikia belstis per 400 kilometrų Karpatų kalnais vingiuojančiu dvijuosčiu keliu, arba nusukti viena iš keturių rumunų avialinijų, nes tik jų lėktuvai įstengia nutūpti nedideliame vietos oro uoste. Šiame vos 400,000 gyventojų turinčiame mieste, be gotikinės Šv. Mykolo katedros yra ir dar Technikos universitetas, kelios kitos aukštosios mokyklos, parengiančios apie 70,000 studentų per metus. Iš pirmo žvilgsnio – jokių pranašumų prieš Vilnių.

Tačiau tų skirtumų yra ir jų didžiausias – tempas. Per penkerius mėnesius nuo investicijų pradžios gamykla buvo pastatyta, užbaigti fasado darbai ir net pagamintas pirmasis, bandomasis telefonas. Iki 2011 m. JAV gigantas “Bechtel” už 32 bln. dol. nuties ir keturių juostų autostradą.

Apie 20 kilometrų nuo Cluj Napoca esančiame technologijų parke “Tetarom III” 90-ies ha žemės investuotojai gavo už dyką, miestas savo lėšomis nusprendė pailginti oro uosto pakilimo taką, o Rumunijos vyriausybė savo lėšomis pastatė geležinkelio stotį. Dabar gamykloje samdymo karštymetis. Pirmaisiais metais čia darbuosis 500 žmonių, o jau 2009 m. jų bus visi 3,500. Daug specialistų atkeliaus iš

Lenkijos, Vengrijos, Brazilijos, net Indijos. Gamykloje veiks nemokama darbuotojų valgykla, sporto klubas ir aikštynai, netgi sauna. Per 8,000 vietos gyventojų įmonės personalo skyriui jau atsiuntė savo gyvenimo aprašymus.

Jeigu 88 mln. (JAV) bandytume investuoti Vilniuje, ne tik miesto patronas, bet ir tempas būtų visai kitoks. Lietuvos ekonominės plėtros agentūros (LEPA) pastangomis pernai čia buvo įgyvendinti 9 investiciniai projektai, kurių vertė 102 mln. Lt, o jų pagalba numatoma sukurti 339 darbo vietas. Taigi metų rezultatas perpus mažesnis, nei Cluj Napoca. Agentūros darbuotojų pasakojimu, tokio masto investuotojams čia tiesiog nebūtų ką pasiūlyti.

Kauno Laisvoji ekonominė zona (LEZ) šiuo metu turi apie 30 ha iš valstybės nuomojamos žemės, kuriuose galima kurti biurų pastatus, bet ne gamyklą, nes žemės sklypai išdėstyti šachmatais. Viliamasi, kad nuo kovo mėnesio hektarų atsiras visas 100.

Tačiau ar tai įvyks – pasakyti sunku, nes erškėčiuotu teismų, procedūrų legalumo tikrinimo ir biurokratijos keliu ši laisvoji zona keliauja jau nuo 1996 m., kuomet buvo priimtas jos veiklą tvarkantis įstatymas. Pirmieji sklypai į LEZ skiautinį paimti 1998 m., kiti – 2002 m. Apie Karmėlavos oro uostą išsidėstę privačios žemės plotai taip pat skirtingi – vieni 2 ha, o kiti – 0,6 ha dydžio. Derybų su visais savininkais baigties joks investuotojas nelauks.

Klaipėdos laisvoji ekonominė zona – didesnė, turi parengtus detaliuosius planus. Pagal investuotojo poreikius į šią teritoriją gali būti atvestas vanduo ir komunikacijos. Tik tokia rumuniška “Nokia” Klaipėdos LEZ netilptų. Jai galima būtų ieškoti sklypo be patvirtinto detaliojo plano, o vėliau sutvarkyti jo dokumentus ir prijungti komunikacijas. Vėliau tuo tarpu Lietuvoje reiškia ŽYMAI vėliau.

Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros bendrovių duomenimis, 2004 m. sklypo detalų planą statybai galima buvo patvirtinti per 6 mėnesius, o nuo 2007 m. – jau tik per 24 mėnesius.

Ir laisvųjų ekonominių zonų, ir LEPA darbuotojai puse lūpų prasitaria, kad dažniausiai ne valdžios instancijos prisitaiko prie investuotojų tempų, o atvirkščiai, investuotojai yra mokomi gyventi lietuvišku laiku. Štai viena suomių bendrovė, varstydama duris lietuviškos biurokratijos labirintuose, taip laukia jau dvejus metus.

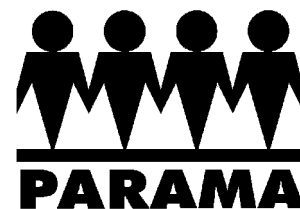
O investuotojams visko reikia čia ir dabar. Todėl prieš pora metų dviem gamyklom Žemutinėje Silezijoje pastatyti Korėjos elektronikos bendrovė LG iš Lenkijos vyriausybės gavo per EUR 207 mln. paramą. Kitaip tariant, Lenkijos respublika tą investiciją nusipirko ir sąskaitą išrašė Europos sąjungai. Nenuostabu, kad Kobierzycų miestelyje dvi LG gamyklos iškilo per dešimt mėnesių. Net pats miestelis dabar vadinasi LG Kobierzyce. Panaši buvo ir bendrovės “Sharp” patirtis Lenkijoje.

Lietuvoje tuo tarpu investuotojai galėtų tikėtis ne sklypo “už dyką”, o valstybinės žemės varžytinių, ir tai tik tuomet, jei vyriausybinių politikos smarkiai pajudėtų investicijoms palankia prasme. Tuomet kliuviniu teliktų per daugybę reformos metų sukilę statybos paslaugų kaštai, darbuotojų atlyginimai, dukart didesni, negu Cluj Napocoje, ir darbo jėgos stygius.

Rumunija – ne vien Boro filmavimo aikštelė. Gaila, kad Lietuva to dar nespėjo pastebėti.

Robertas Dargis,
Lietuvos nekilnojamojo turto draugijos pirmininkas

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 165 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

0.75% Taupomoji sąskaita
iki 1.25% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.50% už 30-89 d. term. indėlius
1.80% už 90-179 d. term. indėlius
1.80% už 180-269 d. term. ind.
1.80% už 270-364 d. term. ind.
2.05% už 1 m. term. indėlius
2.50% už 2 m. term. indėlius
2.85% už 3 m. term. indėlius
3.10% už 4 m. term. indėlius
3.25% už 5 m. term. indėlius
2.75% 1 m. “Cashable” GIC
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% RRSP & RRIF (variable)
3.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.85% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.25% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.50% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.60% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
1.50% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.25% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.75%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nušimčiu
(fixed rate)
1 metų5.15%
2 metų5.30%
3 metų5.45%
4 metų5.80%
5 metų6.05%
- su keičiamu
nušimčiu4.75%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 100% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@param.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: kfondas@on.aibn.com

Per 46 metus Jūsų sutelktas 4.94 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.15 mln. dol. pelno lietuviybės išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

RATHBURN & WEST MALL skubiai parduodamas erdvus 2 miegamųjų su gerai izoliuotu saulės kambariu visiškai atremontuotame pastate. Autobusas prie durų nuveža tiesiai į požeminio stotį. Arti prie mokyklų, apsipirkimo... Pastatas turi žaidimų ir gimnastikos kambarius, taip pat yra pirtis, teniso aikštelė, vaikų žaidimo parkas.

Prašoma kaina \$149,900.

Dėl apžiūrėjimo nedelsiant
SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937

ar į namus 416-231-4937.

Sportuoja tėtis – sportuoja visa šeima

DAIVA BOTYRIENĖ

Kai pirmą kartą kalnų dviratis atsirado mūsų garaže, aš net neįsivaizdavau, kokios kelionės ir išpūdžiai mūsų laukia ateityje. Pirmiausia, buvau nustebinta dviračio kaina (ne-

I pergale veda nelengvi keliai. Narimantas Botyrius treniruotėje

rašysiu – kokia, bet labai lengva sužinoti, tik pasižvalgius po interneto puslapius). Tuomet teko pakelti dviratį viena ranka (koks lengvas), apžiūrėti ratus, įmantrius stabdžius, grandinės mechanizmą ir įsitikinti, kad vertas tokios kainos. Štai nuo tos dienos ir prasidėjo mano šeimos kelionė po kalnų dviračių pasaulį. Nei aš, nei mano vaikai, turbūt, ir pats Narimantas nelabai įsivaizdavo, kiek mums teks patirti išpūdžių. Kiek teks keliauti po visą Ontario provinciją, po jos įvairiausių parkus, miškus. Praėjo jau dveji metai, o mano vyrai (taip aš juos vadinu – tėvas ir sūnus) vis su tokiau pat užsidegimu treniruojasi ir važinėja po įvairias varžybas.

Noriu papasakoti apie kalnų dviračių sportą (mountain biking) ir jo mėgėjus – mano vyrą Narimantą ir mūsų sūnų Tomą (14 m.). Tik trumpai paaiškinsiu, kuo skiriasi kalnų dviračių sportas nuo paprasto. Pirmiausia, važinėjama ne keliu, o dažniausiai kalnuotose vietose, miške, purvinais ar smėlingais keliais su įvairiomis kliūtimis (akmenys ar medžio šakos). Dviračiai skiriasi nuo paprastų storomis, iškiliais (knobby) raštais padangomis, dideliais sunkesniais rėmais. Kalnų dviračių sportas reikalauja daug ištvermės ir tam tikrų įgūdžių. Atrodo, lyg ir nesudėtinga valdyti dviratį, bet pabandyk nuvažiuoti žemyn arba aukštyn nuo akmeninio kalno arba į labai statų skardį! Tai reikalauja tam tikrų žinių ir fizinio sugebėjimo. Mano vyrai pradėjo pirmiausia nuo knygų: studijavo, skaitė, o po to persikėlė į parkus, gatves, šalikelis. Šis sportas ne tik išmokė fizinio stiprumo, bet ir sumanumo, kaip nepasimesti viduryje miškų. Sugebėti pasitaisyti dviratį ir iš pačių nuošaliausių vietų sugrįžti iki civilizacijos.

2007 m. vasarą mano vy-

rai pradėjo dalyvauti įvairiose Ontario provincijos varžybose. Antradienio vakarais - *Albion Hills* parke, *Plastiglass Ontario Cup* (7 per visą vasarą), vėliau 24 valandų varžybose 60 km trasa Paris-Ancaster. Praėjusi vasara buvo pirmoji ir supažindinamoji su šiuo sportu visai mūsų šeimai. Šių metų sezonas tik prasidėjo. Pirmos, pačios sunkiausios ir ilgiausios varžybos Paris-Ancaster, 60 km ilgio atkarpa per ūkius ir miškelius ankstyvą pavasarį. Šiose varžybose dalyvauja daug žmonių; šiais metais atvyko daugiau kaip 1000 dalyvių. Ne visi įveikia tokio ilgio nuotolį, bet atvažiuoja, kad dalyvautų ir išbandytų save. Pasiruošimas labai svarbu. Esu mačiusi, kaip sunkiai dalyviai pasiekia baigiamąją liniją, neretai jiems darosi negera, jie susmunka ant žemės. Atsimenu, apsiverčiau, kai mano sūnus Tomas pirmą kartą pasiekė šią liniją (jam buvo 13 m.). Bet jausmas nepakartojamas ir pakilus.

Šiomet vyrai sportavo per visą žiemą ir ruošėsi, nes jau žinojo, kas jų laukia. Ir štai Tomas savo amžiaus grupėje buvo pirmas, o Narimantas, Tomo tėtis, – 64-tas (nuo profesionalų atsilikęs tik 13 minučių)! Įtemptos žiemos treniruotės, laisvalaikis, praleistas ant dviračių, nenuėjo veltui. Kiekvienose *O-Cup* rungtynėse Narimantas savo amžiaus grupėje užima pirmas vietas.

Lenktynėms Paris – Ancaster pasibaigus: tėvas ir sūnus Narimantas ir Tomas Botyriai rezultatais patenkinti

Marškinėlių, kuriuos gauna už pirmą vietą, spalva tokia panaši į lietuviškos vėliavos spalvas. Jais džiaugiamės visi.

Dar apie treniruotes. Nesvarbu, ar lyja, ar sninga, treniruotės ir varžybos visada vyksta! Praleisi treniruotę – pajusi per varžybas. Narimantas geriau atsisakys vakarėlio ar pokalbio su draugais prie alaus, bet išbėgs treniruotis, nes net ir maža nuolaida atsilieps rytojaus varžybose. Nesvarbu, koks būtų sportas, bet atsidavimas visiškas: šimtanuošimtinis, niekuomet ne mažiau. Šiuo metu – tai kalnų dviračiai, bet lengvoji atletika, triatlonas (bėgimas, plaukimas, dviračiai) visada buvo Narimanto gyvenimo dalis.

Lietuvoje, Vilkaviškio vidurinėje mokykloje dar ir da-

bar pamatysite kabant lentelę su padėka už pasiekimus sporte Narimantui Botyriui. Gimęs ir augęs Suvalkijoje, niekuomet niekieno neraginamas, tik skatinamas savo vidinės sportininko energijos, Narimantas neatsisveikino su sportu jokiose gyvenimo aplinkybėse. Ar dažnai pamatysi ketvirtoką ar penktoką, bėgiantį ilgus nuotolius, treniruojantis aikštėse? Užsispyrimas ir meilė sportui išliko, studijuojant Kauno Kūno kultūros institute, vėliau gyvenant Denveryje (JAV), ten dalyvaujant triatlono varžybose. To paties Narimantas moko ir mūsų vaikus: nepasiduoti tinginystei, sportuoti ir tai daryti iš širdies, su visišku vidiniu atsidavimu. Jo paties pavyzdys moko sūnų: atkaklumas, ištvermė, noras laimėti ugdo asmenybę.

Nuo mažens Tomas važiuoja dviračiu, o tėvas bėga šalia. Kartais ir aš prisijungiu. Nemanykite, net ir su dviračiu nėra lengva pavyti bėgantį Narimantą. Pagaliau sūnus paaugo ir suspėja su tėvu bėgti. Dabar jau abu bėgioja parke, važinėja dviračiais. Kartais labai nesinori keltis 6 val. ryto ir važiuoti kažkur į mišką, į varžybas. Bet tą pačią minutę, patekus tarp kelių šimtų atsidavusių dviratininkų, viską pamiršti, užsidegi pakilia nuotaika ir energija. Atsiranda pasididžiavimas, kad esi šių sportininkų grupės dalis.

Rašydama apie savo vyrus, norėjau pasidalinti mano

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Draugišką Čekijos ir Lietuvos futbolo rinkinių susitikimą organizavę čekai supainiojo mūsų šalį su kaimynine Latvija – tiek prieš rungtynes grodami himnus, tiek rungtynių programėlėse. Dvikovai parengta programėlė net nebuvo parduojama, nes ant jos viršelio puikavosi Latvijos vėliava. Rungtynių metu šeimininkai irgi klydo. Stadione ant stovo kabojusi Lietuvos vėliava buvo uždėta atvirkščiai, geltona spalva į apačią. Tuo tarpu atliekant valstybinius himnus Lietuvos futbolininkai ėmė piktintis, nes iš mikrofonų sklido ne Vinco Kudirkos *Tautiška giesmė*, o Latvijos himno garsai. Tai ne pirma tokia čekų klaida – jau per tarpusavio draugiškas rungtynes su lietuviais 1994-aisiais Čekijoje buvo kalbama, jog “rungtyniausime su Latvija”.

• Tarptautinė stalo teniso federacija (ITTF) patvirtino, jog geriausia Lietuvos stalo tenisininkė Rūta Paškauskienė išsikovojo teisę žaisti Peking vasaros olimpinėse žaidynėse Kinijoje. Apie tai oficialiai pranešė Lietuvos stalo teniso draugija (LSTA).

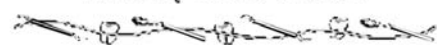
• “Cavaliers” nenori išleisti Ž. Ilgausko. NBA “Cleveland Cavaliers” klubo vadovė Danny Ferry pačiam Žydrūnui Ilgauskui susitikime pasakė, jog klubas padarys viską, kad sutrukdytų jam atstovauti Lietuvai Peking olimpinėse žaidynėse, rašo *Kauno diena*.

• Ž. Savickas laimėjo trečiąją Čempionų lygos ratą Olandijoje ir pagerino sau priklausantį rasto kėlimo rekordą – iškėlė 207,5 kg.

• Lietuvos penkiakovininkai Andrejus Zadneprovskis ir Edvinas Krungolcas Vengrijos sostinėje Budapešte pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionato varžybose užėmė atitinkamai 9-ą ir 13-ąją vietas. A. Zadneprovskis (šaudymas – 1108 taškai, fechtavimas – 808, plaukimas – 1348, jojimas – 1088, bėgimas – 1140) iš viso surinko 5492 taškus. Kitas Lietuvos atstovas E. Krungolcas (1132, 808, 1316, 1116, 1056) surinko 5428 taškus. A. Zadneprovskis pasaulio čempionu yra buvęs 2000 ir 2004 metais, o 2006-aisiais pajėgiausias buvo – E. Krungolcas. Pasaulio čempionu tapo rusas I. Frolovas (5796 tšk.). VP

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

(Ntrs. iš šeimos archyvo)

“Carassauga – 2008”

Toronto lietuvių jaunimo šokių ansamblis “Gintaras” (viršuje) ir Anapilio sodybos jaunimo choras “Gintarėliai”, atlikę programą Mississaugos tautybių festivalyje “Carassauga”, lietuvių paviljone, Anapilio sodyboje š.m. gegužės 23 d.

Ntrs. V. Jonušonienės

Skaidra Puodžiūnaitė ir Kristina Pabedinskaitė pokalbyje su Kim McCleary ir Gurdeep Ahluwalia apie raguolius/šakočius, būdingą lietuvišką maistą lietuvių paviljone “Carassauga” renginyje, š.m. gegužės 23 d.

Ntr. A. Pabedinsko

ŠYPSENOS

- Darbų mokytojas liepė Tomui nudažyti langą. Jis nenoriai ėmėsi darbo. Po kurio laiko berniukas ateina ir klausia: – Mokytojau, o rėmus irgi dažyti?
**
- Jonuką veda pas gydytoją, tas labai bijo. – Nebijok, gydytojas tau nieko nedarys... – Tai kodėl ten reikia eiti, jei jis nieko nedaro???

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9thLine Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171 (905) 785-3900

115 Lakeshore Road E. 104-3945 Doug Leavens Blvd.

Mississauga, ON L5G 1E5 Mississauga, ON L5N 0A5

www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

JAUNIMO ŽODIS

Močiutė Antrojo pasaulinio karo metais

GABRIELĖ TAMINSKAITĖ

Man sukako trylika. Negaliu aprašyti savo jausmų Antrojo pasaulinio karo metais, jausmų tremtyje ar lageryuose. Negaliu aprašyti patirtų jausmų ir čia Lietuvoje pokario metais, bet galiu parašyti tai, ką jautė mano močiutė, būdama aštuonerių metų mergaitė, tai ką ji matė ir kaip visa tai išgyveno.

Močiutė – Stefanija Kviklytė-Guobužienė. Mano močiutė gimusi Klaipėdoje, o užaugusi Kretingoje. Močiutė tokia gera ir švelni. Jos veidas ramus, plaukai žili, garbanoti, trumpai kirpti. Aš labai myliu savo močiutę. Pirmoji mano pažintis su močiutės vaikyste, tai buvo jos pasakojimai apie gyvenimą, skausmą, ligas patirtas Antrojo pasaulinio karo metais.

Močiutė buvo vos penkerių, kai į Kretingą įžengė rusai, bet ten jie buvo neilgai. Tai buvo pirmas ir ramus karas jos gyvenime. Rusai klasta užėmė mūsų šalį. Jie nemėgo lietuvių, neapkętė turtingų žmonių, inteligentų. Todėl pradėjo juos persekioti ir tremti į Sibirą. Žmonės vežė prekiniuose vagonuose be langų, vyrus atskirdavo nuo moterų ir vaikų. Močiutės šeima bijojo Sibiro. Prosenelė džiovindavo duoną, naktimis klausydavosi mašinų burzgimo. Močiutė bijodavo kambario sienom slenkančių šviesų. Visi žmonės bijojo Sibiro, visi džiovino duoną, nes niekas nežinojo už ką veža, kodėl veža.

1941 metais Lietuvą netikėtai okupavo vokiečiai ir išvarė rusus. Buvo ankstus birželio mėnesio rytas, kai netikėtai užpulti, iš savo barakų, nespėję net apsirengti, balt-

mis apatinėmis kelnėmis, palikę viską, rusų kareiviai bėgo Kretingos miesto link. Kareivių barakai buvo netoli geležinkelio stoties, kur šalia gyveno ir močiutės šeima.

Kai vokiečiai užėmė Kretingą, nuo bombų sproginėjimo buvo padegti miesto gyvenamieji mediniai namai. Jie priklausė daugiausia žydams. Juose buvo įrengtos krautu-

mas buvo sunkus, trūko maisto ir laisvės. Gyventojams būdavo duodamos kortelės maistui.

Vaikystėje, per karą, močiutei teko visko patirti ir vargo, ir šalčio, ir bado, ir sunkaus darbo. Močiutė, būdama devynerių metų, žiemą, penktą valandą ryto, eidavo į Kretingos centrą, stodavo į eilę prie pieno parduotuvės. Lauk-

Vaikai tremtyje. Pieš. Gabrielės Taminskaitės

vės. Miestas tuomet skendėjo ugnyje, į dangų kilo juodų dūmų kamuoliai. Žmonės bėgiojo, slapstėsi, bet ne visi išsigelbėjo. Mūšiams nurimus, močiutė stebėjo baisų vaizdą, girdėjo žmonių aimanas ir matė jų ašaras. Močiutė viską labai gerai matė, kadangi Kretingos miesto centras buvo kitose nei jie gyveno Akmenos upės pusėje.

Atėjus vokiečiams, močiutės šeima persikėlė gyventi toliau nuo geležinkelio stoties į medinį namą, esantį netoli geležinkelio bėgių. Pastoviai girdėdavo, kaip pro šalį važiuoja traukiniai į Vokietiją ir atgal. Važiuodavo daug prekinių ešalonų su ginkluote ir traukiniai su kariuomene. Vokiečiai buvo reiklūs ir griežti. Jie nepaisė žmonių norų. Vokiečių okupacijos metu gyveni-

davo iki devynerių ryto, kol atidarys parduotuvę ir nupirks pieno. Eilėje močiutė labai sušaldavo, o pieno nupirkdavo vos vieną litrą. Daugiau niekas neparduodavo. Taip bepirkdama pieną močiutė buvo labai sušalusi ir sunkiai sirgo.

Antrojo pasaulinio karo metais vaikų gyvenimas buvo labai sunkus. Jie neturėjo žaislų, saldinių, gražių drabužių. Vaikai dažnai būdavo alkani, sušalę.

Visi laukė karo pabaigos, norėjo geresnio gyvenimo, bet gyvenimas nepagerėjo. Po karo daugelio laukė Sibiras, tremtis. Bet tai jau kita tema.

Baigdama noriu pasakyti, kad aš džiaugiuosi ir didžiuojuosi savo močiute. Nors ji ir patyrė daug vargo, bet užaugo stipri ir kūnu, ir siela.

MINIATIŪROS

Du šaltiniai

Įvairiaprasmiš gyvenimas. Gera ar blogai? Eįjimas viena kryptimi. Teisinga? Atsakymų ieškau filosofinių apmąstymų leidiniuose ir pačiame gyvenime.

Likimas?

Svarstau... Kodėl ramentų gyvenime mažiau džiaugsmo, bet daugiau skausmo... Likimas?

Ankšta...

Klasta ir Šykštumas giminių, bet nesigiminiuoja... Abiems šioje žemėje ankšta....

Veikla iki gyvenimo...

Termometro skalė darbuojasi iki gyvenimo pabaigos... Be teisės į kasmetines atostogas. Ar nuo to pagerės amžinojo gyvenimo kokybė?

Reda Kiselytė, Rokiškis

Žiburėlį uždegsiu laiku

Mielas Tėti, Tėveli, Tėtuk,
Ar žinai, kaip Tavęs aš ilgėsiuos?
Tu kelionėj, prašau, neužtruk,
Kai pavargsi, prisėski pavėsy.
Jeigu sutemos kaimo laukus
Tarsi kūdikį miegui suvystys,
Žiburėlį uždegsiu laiku,
Kad, sugrįžtant namo,
nepaklystum.

Taip bijau aš netekti Tavęs!
Dar ne viską esi man pasakęs:
Kas dangių barsto naktį žvaigždes?
Ar mėnulio nematomos akys?
Kodėl upės vanduo nuolatos
Tik pirmyn sparčiai teka ir teka?
Ar nemoka upelė sustoti?
Kas jai nutiesė šitokią taką?

IRENA VAIČIULYTĖ-BRADAITIENĖ

Nežinau aš, Tėveli, kodėl
Visų medžių lapeliai skirtingi?
Kodėl gėlės, kurios Tau žydės,
Darganotiems orams nepatinka?
Kodėl skambiai kukavus krūme
Po kiek laiko gegutė užkimsta?
Kodėl Tavo darbingam delne
Bręsta raukšlės?... Ir grumba jau pirštai...

Mielas Tėti, ilgai neužtruk!
Dar man daug ko esi nepasakęs...
Geležinkelio bėgiais tuk-tuk
Rieda garvežio švytinčios akys.
Tirštos sutemos kaimo laukus
Tarsi kūdikį miegui suvystę.
Žiburėlį uždegsiu laiku,
Kad, pareinant namo, nepaklystum.

Kanados lietuvių kultūros taryba (Lithuanian Canadian Cultural Council) – nauja lietuviška organizacija Kanadoje. Ji yra įregistruota Ontario provincijos vartotojų ir verslo ministerijoje (Ministry of Consumer and Business services) kaip pelno nesiekianti visuomeninė organizacija. Kurdami šią organizaciją, taip apibrėžėme jos tikslus: 1) padėti išlaikyti lietuviškus papročius, kultūrą Kanadoje ir panaudoti visas galimybes lietuviams dalyvauti Kanados kultūriniam visuomeniniame gyvenime; 2) stengtis užmegzti glaudesnius ryšius su Lietuvos kultūros įstaigomis ir organizacijomis, paveldo išsaugojimo ir meno draugijomis bei atlikėjais ir menininkais.

Pirmasis naujosios organizacijos narių posėdis įvyko Wellande, ON. Dr. R. Slavicko ir jo žmonos kvietimu, viešėjome jų namuose. Pirmoji mūsų išvykos dalis buvo skirta dalykiškam pokalbiui apie tolesnius konkrečius tarybos darbus. Pirmasis mūsų veiklos projektas – parengti studiją “Lietuvių išeivių Kanadoje praeities veikla ir jos ateities modelis”. Šis darbas apimtų 3 skyrius. Esame numatę pagal galimybes panaudoti anksčiau rengtų apklausų, pokalbių,

Nauja visuomeninė organizacija

Kanados lietuvių kultūros tarybos nariai Wellande, ON. (Iš k.): V. Valiuškienė, A. Kynas, A. Zablockas, dr. J. Kuzmaitė, V. Pečiukonytė, V. Bijūnaitė, L. Balsienė, A. Adomaitytė-Biondi, B. Palilionienė; II eilėje: D. Mašanauskaitė, A. Vaidila, namų šeimininkai dr. R. Slavickas ir V. Slavickienė

skelbtų spaudoje straipsnių medžiagą apie lietuvišką visuomeninių, kultūros, švietimo, sporto organizacijų ir institucijų veiklą bei jų pastangas lietuviybės išlaikymui, ją apibendrinti ir papildyti naujų apklausų duomenimis. Pagal antrą šio projekto pakopą, rengsime Kanados lietuvių

apklausą. Rašysime laiškus, siųsime apklausos lapus, tikėdamiesi sužinoti, kaip jie vertina lietuvišką veiklą, sulaukti siūlymų, kaip stiprinti lietuvišką kultūrą ir kalbą mūsų bendruomenėje ir jos institucijose – mokyklose, šeimose, stovyklose, meno ir visuomeninėse organizacijose.

Trečiąją studijos dalį skirsime buvusių ir dabartinių visuomeninių organizacijų vadovų apklausai. Labai svarbi ir reikalinga jų nuomonė apie praeities patirtį, klaidas ir pasiekimus bei siūlymai, kaip išlaikyti šias visuomenines organizacijas, kreipti jų veiklą lietuviybės stiprinimui.

Studijai parengti išrinkome komitetą, kuriam vadovaus A. Zablockas, nariai V. Bijūnaitė (sekretorė), A. Adomaitytė, A. Kynas, V. Pečiukonytė. Atidarėme du tinklapius internete. Jų adresai studijak@yahoo.com ir sabaso@yahoo.com. Kviečiame visus aktyviai prisijungti prie mūsų veiklos, siųsti savo siūlymus, klausimus, pastabas ir pageidavimus apie lietuviškos bendruomenės Kanadoje perspektyvas ir ateitį, lietuviškų organizacijų veiklą. Tikimės, kad šis darbas pasitarnaus visai Kanados lietuvių bendruomenei, planuojant veiklą, skatinant lietuviškos kultūros išlaikymą išeivijoje.

Planuojame per pirmąją veiklos pusmetį parengti studijos apklausas. Jų rezultatus, surinktus duomenis svarstys kita darbinė grupė, kuriai vadovaus dr. R. Slavickas. Atlikus šiuos darbus, studijos apklausų rezultatus ir išvadas skelsime atskirame leidinyje, pagal jas galėsime ateityje kryptingiau planuoti savo darbus.

Išvykos dalyvių vardu noriu padėkoti dr. R. Slavickui ir jo žmonai Vilmai, svetingai priėmusius kultūros tarybos narius savo jaukiuose namuose.

Angela Adomaitytė-Biondi

SKAITYTOJAI PASISAKO

SUŽAVĖTA

Esu sužavėta padavimu apie Jūrą ir Kastytį, kurį užsirašiau dar jauna būdama. Perrašyti tvarkingiau ir dailiau negaliu. Atsiprašau. Siunčiu Jums galvodama, gal gi Tėviškės žiburių skaitytojams būtų įdomu pasiskaityti? (Žiūr. žemiau).

Taip pat esu sužavėta mūsų nuostabia Toronto “Gintaras” šokėjų grupe ir mūsų nepaprastu, įspūdingu “Gintarėliai” choru. Mes turime jais labai didžiuotis ir būti Jiems labai dėkingi. O ką darytume ir kaip gyvuotume be Tėviškės žiburių? Esu tikra, kad mes visi skaitytojai esame Jums labai dėkingi. Su pagarba ir geriausiais linkėjimais –

Aldona Petschar

Gintarinės ašaros

*O, paklauskite vakarais,
Kai marių bangos nerimauja
Ir krantą barsto gintarais
Gelmės nematomoji sauja...*

Maironis

Gintarą pažinusios tautos daugelį amžių spėliojo, kas gi yra toji graži gamtos dovana, kaip ji atsirado? Kol mokslas nebuvo taręs apie gintarą tiesos, jos, pagal savo gyvenamąsias sąlygas ir papročius kūrė apie jį įvairius padavimus bei mitus. Padavimų apie gintarą sukurta ir Lietuvoje. Pagimdė juos gražūs, poetiški Lietuvos pajūrio gamtovaizdžiai, tos aplinkybės, kuriomis gintaras patenka į žmogaus rankas. Baltija išmeta gintarą į auksinį Lietuvos pajūrio smėlį nerimaudama, giliai alsuodama. Ir kuo tas alsavimas gyvybingesnis, gilesnis, kuo audrin-

gesnis ir tragiškesnis, tuo daugiau Baltija paberia į krantą gintaro lašelių, o kartais ir didelių gabalų.

Tokia poetiška gintaro kelionė iš jūros gelmių į pakrantę tikros gintaro atsiradimo istorijos nežinančioje liaudyje pagimdė fantastinį padavimą, pagal kurį kiekvienas jūros bangų išplautas gintaro gabalėlis esąs nepaprastai taurios bei karštos ir kartu tragiškos meilės vaisius. Todėl jis esąs toks skaidrus, kaip ašara, toks tyras ir taurus, kaip Jūratės ir Kastyčio meilė.

Atsitikę tai seniai, kai dievas Perkūnas dar buvęs vyriausias visų dievų, o deivė Jūratė gyvenusi Baltijos jūros dugne gintariniuose rūmuose. Ji buvusi visų deivių gražiausia ir nežinojusi, kas yra žmogiškoji meilė.

Jūroje, prie Šventosios upės intako, Jūratės vandenų karalijos žuvytės savo tinklais gaudęs drąsus žvejas Kastytis. Pasiuntusi Jūratė undines, kad jos išpėtų Kastytį nedrumsti Baltijos vandenų, negąsdinti žuvyčių. Bet žvejas, nepabūgęs deivės išpėjimų, nebudamas undinių vylių, ir toliau metęs į Baltiją savo tinklus.

Karštai pamilusi Kastytį už jo drąsą ir grožį, Jūratė nusiviliojusi jį į gintaro rūmus. Perkūnas, sužinojęs, kad nemirtingoji deivė pamilusi žvejo sūnų, labai užsirūstinęs. Jis savo žaibais sugriovęs gintaro rūmus, nužudęs Kastytį, o Jūratę prirakinęs prie rūmų griuvėsių sienos.

Cia Jūratė, bangų blaškoma, nuolat raudanti Kastyčio ir nelaimingos jūdvių meilės. Jos rauda būnanti tokia jaudinanti, kad amžinai šaltos, ramios jūrų gelmės pradėdamos nerimauti, audrintis ir siausti, išmesdamos iš gilumos ir išplaudamos į krantą Perkūno sudaužytų gintaro rūmų skeveldras. O smulkučiai gintaro gabalėliai esą Jūratės ašaros – tyros ir skaidrios, kaip tyra ir skaisti buvusi tragiška jos meilė.

Šitai pasakoja apie gintaro atsiradimą prieš daugelį amžių sukurta lietuvių liaudies padavimas. Padavimą apie Jūrą ir Kastytį pirmasis užrašė ir 1842 m. Vilniuje išspausdino lietuvių tautosakininkas, etnografas ir literatūros istorikas Liudvikas Adomas Jucevičius. A. Petschar, Mississauga, ON

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING PRIEŠSEZONINIS ORO VĖSINIMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2008 m. birželio 18 d. ir liepos 2 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2008 m. birželio 18 d. ir liepos 2 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416) 233-4601

\$3.00*
off

COUPON
for 1 parcel

\$3.00*
off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

PADĖKA

Š.m. gegužės 23-25 dienomis Mississaugoje vyko "Caras-sauga" tautų kultūros festivalis. Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris jau trečius metus iš eilės Anapilio sodyboje suruošė Lietuvių paviljoną, siekdamas supažindinti plačią visuomenę su lietuviška kultūra, menu bei kulinarija. Organizatoriai nuoširdžiai dėkoja visiems dalyviams ir savanoriams, prisidėjusiems prie šio renginio sėkmės. Ypatinga padėka: Kanados lietuvių muziejui, Toronto tautodailės institutui ir Lietuvių Namams, paskolinusiems rodimųjų parodai, bei dr. A. Pabedinskui už nuoširdžią pagalbą ruošiant parodą; visiems šokių ir muzikos vietams, atlikusiems gražią programą, t.y. "Atžalyno" šokėjams ir jų vadovui I. Urniežiui, "Gintaro" šokėjams ir jų vadovui R. Jonušoniui bei "Gyvataro" šokių grupei su vadove I. Žukauskaite. Dėkojame taip pat kapelai "Sūduva" ir jos vadovui V. Balytai, Toronto etnografinėi grupei, vadovaujamai V. Levandauskienės ir Anapilio vaikų chorui "Gintarėliai" su vadove D. Gri-gutiene; Birutei Stanulienei ir jos padėjėjoms už skanūs lietuviškus patiekalus; Žibai Janeliūnienei ir kanklininkėms D. Šablinskaitei, K. Pabedinskaitei ir S. Puodžiūnaitei už gražią Lietuvių paviljono reklamą "Rogers" televizijos laidoje; visiems menininkams ir verslininkams; nuoširdi padėka visiems savanoriams, ištvermingai dirbusiems visą savaitgalį. SKLIS valdyba

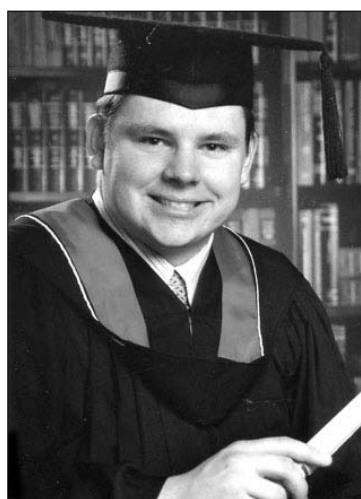
IVAIRIOS ŽINIOS

Tėviškės žiburius pasiekė prof. Don Levin laiškas iš Izraelio su žiniasklaidos atspaudais, nurodančiais, kad "Izraelio istorikas Dovas Levinas atsisako iš tuometinio Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko gautos oficialios padėkos už nuopelnus. Tai jis padarė protestuodamas prieš prokurorų atliekamą tyrimą, kuriame figūruoja buvęs Izraelio Holokausto muziejaus vadovas Yitzhakas Aradas, įtariamas prisidėjęs prie lietuvių civilių žudymo". (Eglė Digrytė, www.Delfi.lt, 2008 m. balandžio 7 d.).

Romuva Inc. METINIS SUSIRINKIMAS 2008 m. birželio 23, penktadienį, 7 v.v.

Toronto Lietuvių Namuose

Remontui vykstant prie pietinių Lietuvos kankinių šventovės durų, pagrindinis įėjimas į *Tėviškės žiburių* administraciją ir redakciją bus uždarytas. Lankytojai prašomi įeiti pro šonines duris (iš kapinių pusės).

KRISTUPAS VYTAUTAS OLEKAS

2008 m. birželio 14 d. baigė Waterloo universitetą "Bachelor of Applied Sciences" kompiuterių inžinerijos srityje. Jis žaidė krepšinį "Aušros" klube daugiau kaip 5 metus, 2003 m. lankė Vilniaus universitetą Lietuvoje. Waterloo universitete buvo metraščio inžinerijos skyriaus redaktorius, žaidė "varsity" beisbolą ir buvo inžinierių draugijos finansų vice-pirmininkas. Seima džiaugiasi jo pasiekimais ir linki jam geriausios sėkmės!

HOMELIFE
HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

Prisikėlimo parapijos jaunimas 2008 m. gegužės 4 d. priėmęs Pirmą Komuniją su kunigais ir juos paruošusią ses. Paule Savickaite. Viršuje lietuviškai kalbantys vaikučiai, apačioje – angliškai kalbantys
Ntrs. R.D. Puterių

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą

KANADOS PAŠTO BENDROVEI
telefonu 1-800-267-1177

arba el. paštu tinklalapyje www.canadapost.ca
(pasirinkite Resources skyriuje "Contact us",
tada "General Customer Service").

RE/MAX FOUR SEASONS
REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

BIS *Bijūnas*
Translation
Services
VERTIMAI
ŽODŽIU ir
RAŠTU
lietuvių, rusų,
prancūzų ir
anglų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisėsau-gos ministerijos (Ministry of the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road,
Toronto, Ontario M9B 5C9

DOSNI ŠIRDIS...
GYVENA AMŽINAI

LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.

SKAMBINTI: 416-232-2112/402
Norintys paaugoti savo laiką savanoriaujant suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.

SKAMBINTI: 416-232-2112/403

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
tinklalapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

Jums dainuos klasiką, senas ir naujas dainas
PAJŪRIO LAKŠTINGALOS
IŠ KLAIPĖDOS
AUŠRA RAČICKAITĖ-NIPARAVIČIENĖ, LAURA ZIGMANTAITĖ,
KAROLINA MANDEIKAITĖ
JOMS PRITARS: ŽYGMANTAS LAURINAVIČIUS – koncertmeisteris, akordeono virtuozas ir ROKAS SPALINSKAS – skrabalų virtuozas
birželio 15, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose
Įėjimas – \$15
Rengia – Lietuvių Namų kultūrinė komisija

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

SPAUDSTUVĖ
PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(Prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Bilietai į Lietuvą 2008
gegužės 1 – birželio 26, 2008
\$800
birželio 27 – rugpjūčio 11, 2008
\$1,150
oro uosto mokesčiai papildomai \$250
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius per Helsinkį
Taip pat bilietai kitomis oro linijomis ir į kitas šalis
Skambinkite Gabrielei Pabrėžaitė-Flores
O.b Orav Travel Inc.
5700 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4K2
647-998-6405
Toll free 1-800 361-9487
Fax 416-221-4885
gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277
BDTWorldTravel

TORONTO

Anapilio žinios

• Administracinės sekcijos posėdyje buvo persiskirstyta pareigomis ir nauja pirmininke išrinkta Dalia Ažubalienė.

• Birželio 15, ateinantį sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje per 11 v.r. Mišias giedos iš Klaipėdos atvykęs ansamblis “Pajūrio lakštingalos”. Vėliau tą dieną 2 v.p.p. ansamblio koncertas su klasikine muzika ir senomis bei naujomis dainomis įvyks Lietuvių Namuose. Įėjimas – \$15. Visi kviečiami pasigėrėti aukšto lygio vienetu.

• Lietuvos kankinių šventovės salėje jaunimo tautinių šokių grupė “Atžalynas” birželio 15, ateinantį sekmadienį, Tėvo dienos proga, pardavinės pyragus, kavą ir parsivežimui namo sušaldytus koldūnus. Pelnas skiriamas jų grupės kelionei į Los Angeles mieste vyksiančią Šokių šventę.

• Pradedant liepos 5 d. ir baigiant rugsėjo 7, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje sekmadieniais Mišios bus tikrai 10 v.r. Autobusėlis šiais sekmadieniais veš maldininkus nuo “Vilniaus rūmų” 9.30 v.r. ir po Mišių važiuos atgal 11.30 v.r.

• Nuo liepos 6 d. Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje per visą vasarą Mišios bus aukojamos 10.30 v.r.

• Anapilio knygyne galima įsigyti lietuviškų knygų, garsajuosčių bei garsaploksčių (CD) papiginta kaina.

• Prisikėlimo kredito kooperatyvo Anapilio skyrius šią vasarą iki rugsėjo 1 d. veikia tikrai ketvirtadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais įprastomis valandomis.

• Šių metų rugsėjo 28, sekmadienį, bus švenčiama mūsų parapijos 80 metų gyvavimo sukaktis. Prašome jau dabar tą sekmadienį pasižymėti dalyvavimui šioje šventėje.

• Mišios birželio 15, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Vincentą Staškevičių; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje birželio 15, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Edvardą, Marijoną ir Justą Punkrius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 14, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Oną Vėžauskienę.

Šiluvos M. Marijos jubilėjaus komitetui aukojo: \$200 – J.J. Zenkevičiai, N.M. Jonušaičiai; \$50 – B. Kasperavičienė.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$1,000 – G.D. Sakus, P. Šergalis; \$500 – J.V. ir S. Margiai; \$200 – E. Petrulis, R. Cėlejewska; \$100 – Alv. Ramanauskienė, L. Balsienė, R. Tarvydienė, A.J. Vaškevičiai, A.R. Jasinevičiai, A. Sekonis, J.M. Zubrickai, B. Kalpokienė, O. Rimkuvienė, A. Puterienė, E. Žulienė, P. Lapienis, J.I. Nacevičiai, F. Venckevičienė, A. Vaišnora, I. Girnienė, A. Vladkienė, V. Poškaitis, E. Molienė, J.J. Zenkevičiai, Z. Kvedarienė; \$80 – E. Pusvaškieienė; \$60 – A. O'Donohue (a.a. Reginos ir Adolfo Klemų atminimui), K.R. Poškai, B. Petrušaitienė; \$50 – Z. Vaičeliūnienė, P.A. Skilandžiūnai, L. Einikienė, J. Petronis, J. Macijauskienė, K. Gaputis, H. Vaičeliūnas, Z. Augaitienė, S.E. Kuzmickai, D. Šimanavičienė, B.P. Sapliai,

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapijos vaikų choras, kuriam priklauso per 40 vaikų, paskutinį kartą prieš vasaros atostogas giedojo birželio 8 d. per 10.45 v.r. Mišias. Po Mišių parapijos salėj choristai buvo pavaišinti cepelinais ir apdovanoti didele choro nuotrauka. Ateinantį sekmadienį giedos “Volungės” vyrų grupė.

• Šiluvos Marijos jubiliejinei rinkliavai vokai yra padėti šventovės prieangyje. Juos prašom pasiimti ir su auka įmesti į ten esančią aukų dėžutę ar įmesti į aukų krepšelį bet kurios rinkliavos metu.

• Baltiečių federacija rengia metinį į Sibirą ištremtųjų minėjimą ir ekumenines pamaldas, kurios vyks šios parapijos šventovėj birželio 16, pirmadienį, 7 v.v. Visi kviečiami prisiminti tremtinius ir melstis už tokią daugybę nukentėjusių ir mirusių Sibire.

• Pakrikštytas Vincas, Aneidos (Klizerntytės) ir Mamunur Rahman sūnus.

• Santuokos sakramentą parapijos šventovėj priėmė Mykolas Kazlauskis su Jennifer Batten.

• Birželio 4 d. palaidota a.a. Ona Žilinskienė, 84 m. Paliko dukras Reną, Rūtą ir Daną Kiaupaites. Birželio 7 d. palaidota a.a. Jadvyga Augustinavičienė, 89 m. Paliko sūnus Algį, Kęstutį ir Mykolą su šeimomis.

• Parapijos biblioteka vasaros metu bus atidaryta liepos 6 d. ir rugpjūčio 10 d., nuo 10 v.r. iki 12 v.d.

• Parapijos tarybos visuomeninė sekcija, kuriai pirmininkauja Aušra Pleinytė, praneša, kad šį sekmadienį, Tėvo dienos proga, parapijos kavinė pagamins įvairesnių patiekalų, kuriais pasivaišinti visus kviečia. Visuomeninė sekcija planuoja parapijos vakarienę spalio 18 d. ir Naujų metų sutikimą gruodžio 31 d. parapijos salėse.

• Savanorių darbo savaitgaliai vasaros stovykloms paruošti vyks iki stovyklos pradžios. Darbininkai bus aprūpinti maistu ir nakvyne. Studentai, kuriems reikia “community service” valandų, gali jas atlikti stovykloje. Daugiau žinių galima gauti pas Rūtą Jaglowitz 416-622-9919 ar pas Wally Dauginį 905-257-8910 ar internete www.user.firstclass.com/~kretinga/.

• Mišios sekmadienį, birželio 15: 8 v.r. už a.a. Pranciškų, Teofilę ir Silvestrą Grigonius; 9 v.r. už Kazį, Joną ir Veroniką Kiaunes; 10.45 v.r. už a.a. Juozą ir Mariją Vainus, už a.a. Rūtą Stasiūnaitę ir už a.a. Bronių Urbonavičių – 9 met.; 12.15 v.d. už a.a. Gediminą Smolskį.

A. Petkevičienė, D. Barkauskienė, V. Augėnienė, G. Jocas, A.I. Zalagėnai, A. Augaitienė, V. Jasinevičienė, E. Geldutienė; \$40 – R.F. Šakalinis, Styru šeima, E. Balitienė; \$30 – J.E. Šimkai; \$25 – B. Dirsienė, G. Šutienė, M. Ranasz, A. Kanapka; \$20 – B. Danaitienė, P.G. Stauskai, D. Stonkus, B. Miklo, dr. J. Birgiolas, S. Baršketis, E. Juodvalkienė, E.M. Kazakevičiai, A. Masionienė; \$15 – P.B. Daržinskai; \$10 – Z. Petryla, R. Lapienis, L. Stosiūnas.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos 11.15 v. ryto, po kurių vyks konfirmantų pamoka.

• Sibirian ištremtųjų minėjimo Baltiečių federacijos surengtos ekumeninės pamaldos vyks birželio 16, pirmadienį, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos šventovėje.

• Tarybos posėdis įvyks antradienį, birželio 17, Šturmų namuose.

• Parapijos iškyla sekmadienį, birželio 22, pradedant ją pamaldomis 11 v. ryto. Iškyla įvyks Bumeistrų sodyboje, Oakvilėje. Dėl transportacijos prašome susisiekti su parapijos pirmininku Petru Šturmu.

Lietuvių Namų žinios

• Birželio 8 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 150 svečių.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis nukeltas iš birželio 17 d. į birželio 24 d. Posėdis įvyks 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

• Birželio 15 d. įvyks tradiciniai pietūs Tėvo dienai paminėti. LN Moterų būrelis pasveikins visus tėvėlius su gėlėmis ir pavaišins gėrimais. Kviečiame visus tėvėlius su šeimomis atvykti pietų į Lietuvių Namus.

• Lietuvių Namai ieško tarautojų, virėjo-šefo ir maisto gamintojos dirbti sekmadienį popiečių metu, taip pat ir valytojų. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN raštinę, arba skambinti tel. 416 532-3311 vedėjui.

• Bare “Lokys” galima stebėti tiesiogines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl informacijos prašome skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 534-8214.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Jei dar to neatlikote, prašome užpildyti išdalintus registracijos blankus 2008-2009 mokslo metams ir juos būtinai sugrąžinti iki birželio 14 d.

• Paskutinė pamoka – birželio 14 d.: prašome atsiimti mokinius 11.30 v.r. Bus išdalinami nauji mokyklos metraščiai bei pažymėjimai. Nauji mokslo metai prasidės rugsėjo 13 d.

• Maironio mokyklos 60-čio šventės proga, V.V. Paškai paaukojo \$100. Dėkojame.

• Dar vieneri mokslo metai prabėgo – tęskime ir toliau lietuvišką auklėjimą. Nuširdus ačiū visiems aukotojams mūsų mokyklos bei aukštesniųjų lituanistinių kursų labui. Aukojo: “Paramos” kredito kooperatyvas – \$6,000; Prisikėlimo kredito kooperatyvas – \$3,000; Prisikėlimo parapija – \$1,500; KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius – \$350; KLB Toronto apylinkė \$300; N. Benotienė – \$50; G. Paulionienė – \$50; A. Šimonėlienė – \$50. **Živilė**

Slaugos Namų žinios

• “Family Council” susirinkimas yra šaukiamas birželio 24, 7 v.v. Renkamės “Labdaros” užsiėmimų kambaryje, rūsyje. Kviečiame visus dalyvauti.

• “Labdaros” slaugos namų bėgimo/ėjimo lėšų telkimo vėjus “Toronto Challenge” įvyko birželio 8 d. Aštuoniolika asmenų prisidėjo šiais metais. Bus daugiau žinių kitą savaitę. **Inf.**

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijoje birželio 8-oji diena buvo dviguba šventė: Šiluvos Švč. M. Marijos atkeliavusio paveikslą įnešimas ir vaikų Pirmoji Komunija. Paveikslą procesijoje su kryžium, kleb. kun. G. Mieldažium, kleb. kun. A. Volskiu, klieriku S. Roy ir Pirmajai Komunijai pasiruošusiais vaikais į šventovę įnešė komiteto narys A. Piešina ir L. Dainienė, KLKM dr-jos atstovė. Šv. Mišias koncelebravo abu kunigai, asistavo S. Roy. Skaitinius lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis skaitė vaikai. Jie ir Mišių aukas atnešė. Prie Komunjios vaikai ėjo su savo šeimomis. Po Mišių klebonas kun. G. Mieldažis vaikams įteikė pažymėjimus ir po gintarinį kryželį, padėkojo D. Jaugelytei-Zatkovic ir D. Mickutei už vaikų paruošimą Pirmajai Komunijai, tėveliams už auką gėlėms, S. Staškevičienei už šventovės papuošimą, KLK dr-jos moterims už vaišes salėje. Keliaujantis paveikslas buvo perduotas Šv. Kazimiero parapijos atstovams. Šventovės priekyje buvo padaryta nuotrauka su keliaujančiu Šiluvos Marijos paveikslu, kunigais ir dalyviais. Paveikslas Aušros Vartų šventovėje išbuvo iki birželio 11 d.

Žvejų-medžiotojų klubas “Nida” rengia Joninių gegužinę birželio 22 d. Rigaud Bay. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Kleb. kun. Aloyzas Volskis praneša, kad sekmadienį, birželio 15, 11 val. pagerbsime Šiluvos Mariją. Tą dieną savo tarpe turėsime Vilkaviškio vyskupą Rimantą Norvilą, kuris vadovaus iškilmingoms Mišioms. Mišias koncelebruos prel. Edmundas Putrimas, Aušros Vartų klebonas kun. Gediminas Mieldažis ir mūsų klebonas. Po šv. Mišių visi maloniai kviečiami į vyskupo garbei ruošiamas vaišes. Chorvedys Aleksandras Stankevičius rengia trumpą koncertą. Parapijos komitetas ruošia tradicinius šiltus pietus su vynu.

“Aukšinio ratelio” pirmininkė Elena Kurylienė praneša, kad klubas užbaigs pavasario veiklos sezoną ketvirtadienį, birželio 19, su pietumis ir gimtadienių paminėjimais. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

“Parama” – lietuvių kredito kooperatyvas

Tėviškės žiburių leidybai paramti paskyrė metinę \$3,000 auką. Savaitraščio leidėjai, nuoširdžiai dėkodami už šią reguliarią tradicinę pagalbą, kaskart stipriau jaučia savo darbo prasmę ir atitinkamai vertina “Paramos” pirmininko Audriaus Šileikos pareikimą, kad “PARAMA didžiuojasi, galėdama būti reikšminga lietuviškosios bendruomenės dalimi ir remti įvairius jos įsipareigojimus”.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI!

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės namų remonto darbus, statome “decks” ir dedame “patios”. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

IEŠKOME MOTERS slaugyti porai senelių Keele ir Bloor rajone nuo š.m. birželio 2 d. iki rugpjūčio pabaigos. Abudu vaikšto, bet reikia padėti su vaistais, paruošti maistą, apsirengti, plauti drabužius ir vedžioti. Teirautis pas Onutę (Anne) 416 889-1858, arba 416 588-2639. Po birželio 7 d. skambinti Algiui 416 767-1900.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628